Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 23 май 1968 йил, пайшанба ◆ № 118 (23.980). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ПАРРАНДАЧИЛАРИНИНГ ЗАФАРИ

Республика паррандабоқарлари зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун курашиб, тухум сотиш ярим йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Давлатга 135,9 миллион дона тухум етказиб берилди.

Қашқадарё, Наманган, Андижон ва Хоразм областларининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари республикада биринчи бўлиб, тухум сотиш йиллик планини, Сирдарё ва Самарқанд областларининг паррандабоқарлари эса ярим йиллик планни бажардилар.

Республика колхоз ва совхозлари тухум тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажариш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқдалар.

КОМБАЙНЛАР ШАЙ

ГУЛИСТОН. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири) Сирдарёда ҳам бу йил ғалла йили бўлди. Бепоён далаларга кузда экилган дон майсалари қиш кирмасданоқ ерни қоплаган эди. Об-ҳавонинг серёғин келиши туфайли ғаллазорлар кунда яшнади, майсалар мавж уриб ўсяпти. Ҳозир қарийб барча хўжаликларда ғалла майсалари бошоқ тортиб, етила бошлади.

Фориш районидаги Тимирязев номли совхоз ғаллазорлари шовуллаб ётибди. Ҳар йилдагидан ҳам мўл-кўл дон етиштирилаётганлиги шундоққина кўзга ташланиб турибди. Ғаллакорлар ўрим-йиғим кампаниясини барвақт бошлаб юбориш мақсадида қишлоқ хўжалик техникасини ремонтдан чиқариб қўйишди. 23 та комбайн, 19 та пичан ўриш ва пресслаш агрегатлари аллақачонлар шай қилиб қўйилган. Пичан ўриш ва ғарамлаш кун сайин қизғин тус олмоқда.

— Бу йил 8100 тонна дон етиштирамиз, — дейди совхознинг бош агрономи ўртоқ М. Умаров. — Ҳосилнинг чўғи мажбуриятнинг ошириб бажарилишидан далолат бериб турибди.

Райондаги Киров номли совхоз далаларида ҳам ғалладан юқори ҳосил етиштирилмоқда. Бу хўжалик механизаторлари ҳам комбайнларни ремонтдан чиқариб қўйишди.

С. ҚОДИРОВ.

ҒЎЗА ШОНАЛАДИ

ФАРҒОНА. Ўзбекистон районидаги Охунбобоев номли совхознинг Неъматжон Бегматов бошлиқ бригадаси чигит экишни тез ва соз тугаллаган эди. 90 гектар майдоннинг ҳаммасида уруғ ернинг ўз намига текис ундириб олинди. Шундан сўнг ғўза парвариши қизитиб юборилди.

Ҳар гектар ердан 31,5 центнердан «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилган бригада азаматлари биринчи комплекс парваришни аллақачонлар тамомлаб қўйишди. Ҳозир ғўзалар иккинчи парваришдан чиқариляпти. Қатор оралари яхши ишланганлиги натижасида бригада ғўзалари шонага кирди.

Т. ЎРИНБОЕВ.

ЯХШИ СОВҒА

Иштихон районидаги «Гулистон» колхози чорвадорлари Ватанга яхши совға тайёрладилар. Плandaги 340 центнер ўрнига 348 центнер гўшт сотиб, йиллик планни муддатидан анча илгари ошириб адо этдилар.

Колхоз давлатга тухум топшириш йиллик планини ҳам бажариб қўйди.

С. ХЎЖАЕВ.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ЁЗГИ ДАМ ОЛИШИ

Мамлакатимиз меҳнат аҳлининг иш вақти тобора қисқариб, бўш вақти кўпаймоқда. Шу боисдан ҳам совет кишиларининг дам олишини намунали ташкил этиш, уларнинг бўш вақтдан самарали фойдаланишига эришиш партия, совет ва бошқа жамоат ташкилотларининг ҳамиша эътиборида туради. Чунки бу давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим соҳа бўлиб, кишиларимизнинг жисмоний ва маънавий соғлиғи, фабрика ва заводлар, қурилишлар ва муассасалар, колхозлар ва совхозларда меҳнат унумдорлигининг ошуви кўп жиҳатдан меҳнат ва дам олишни бир-бирига мос ҳолда ташкил этишга боғлиқ.

Меҳнаткашларнинг ёзги дам олишини кўнгилдагидек уюштириш айниқса муҳим. Чунки бу мавсум ҳордиқ чиқариш учун ҳар жиҳатдан қулай бўлиб, табиат бутун гўзаллигини намоён қилган, пишиқчилик, саёҳату сайрлар давридир. Ёзда туристик саёҳатларга бориш, курорт ва санаторийларда ҳордиқ чиқариш, спортнинг турли хиллари билан шуғулланиш бизда одат тусига кириб қолган. Республикамизда кейинги йилларда соғломлаштириш зоналари барпо қилиш, курорт ва санаторийлар тармоқларини кенгайтириш соҳасида бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Ҳозир бизда касаба союзларига қарашли 8 та санаторий ва 7 та дам олиш уйи ишлаб турибди. Уларда бирданига қарийб беш минг киши даволаниб, ҳордиқ чиқариши мумкин. Бултур уларда 86290 киши дам олди. Шунингдек, бир-икки кунлик путёвкалар билан ҳам кўплаб меҳнаткашлар санаторий ва дам олиш уйларида бўлди. Бироқ мавжуд дам олиш уйлари ва санаторийлар сони ҳозирги талаблар даражасида эмас. Шунинг учун ҳам соғломлаштириш ўчоқларининг миқёсини кенгайтириш, уларда хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш республикамиз партия, совет, касаба союз ташкилотлари эътиборини кун сайин тортмоқда. Масалан, яқин кунларда «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» дам олиш уйига қўшимча 250 жой ажратилади, «Оқтош» санаторийси, «Кумушкент» ва «Сўқоқ» дам олиш уйлари бутун сутка давомида ишлашга кўчирилади. Шунингдек, уларда қисқа муддатли путёвкалар сони кескин кўпайтирилади. Эски ва яна қурилаётган санаторий ва дам олиш уйларида жойлар сонини кўпайтириш, беш йилликнинг охиригача дам олиш уйларига путёвка билан келувчилар контингентини 3750 кишига ошириш кўзда тутилмоқда.

Албатта, касаба союзлар моддий базаси билан кифояланиб бўлмайди. Бу ўринда корхона ва муассасаларнинг махсус фонд ҳисобига дам олиш уйлари қураётгани, соғломлаштириш лагерлари барпо этаётганини ҳар томонлама рағбатлантириш лозим. Ҳозир бизда корхона ва бошқа ташкилотлар ҳисобига қурилган 20 га яқин дам олиш уйи ишлаб турибди. Чунончи, Тошкент авиация заводи ва «Узбексельмаш» заводи Иссиқкўлда ўзларининг ёзги соғломлаштириш пансионатларига эга. Чирчиқ электрохимия комбинати, Самарқанд суперфосфат заводи, «Ташгипрогор» лойиҳалаш институти коллективларининг ёзги дам олиши ҳам намунали ташкил этиляпти.

Туризм — меҳнаткашлар дам олишини таъминлаш, уларнинг соғлигини мустаҳкамлашнинг энг қулай ва мақбул формаларидан биридир. Бу соҳага давлатимиз ҳар йили кўплаб маблағ ажратади. Ҳозир республикамизнинг ҳамма областларида туризм бўйича махсус Советлар тузилган. Бизда шу тобда 50 туристик клуб, 10 экскурсия бюроси, 38 прокат пунктлари бор. Бу йил 8 та Бутуниттифоқ, 14 та маҳаллий маршрут бўйича саёҳатлар уюштирилади. Бултур эса улар ёрдамида қарийб 11 минг киши кўнгилли ҳордиқ чиқарди, жонажон ўлка табиати, бойликлари билан танишди. Бироқ туристик саёҳатларни уюштиришда талай камчиликлар ҳам борки, уларни бартараф қилиш жуда зарур. Масалан, туристларни транспорт билан таъминлаш намунали йўлга қўйилган деб бўлмайди. Буннинг асосий сабаби шуки, Давлат банкининг Ўзбекистон конторази транспорт хизмати учун ҳисоб-китобни фақат нақд пул тарзида расмийлаштиряпти. Бу эса транспортдан фойдаланишни жуда қийинлаштириб юборди. Мазкур камчиликни дарҳол тугатиш пайти келди.

Меҳнаткашларнинг ёзги дам олишини таъминлаш масъулиятли вазифадир. У партия ташкилотларига ҳам, комсомол ва айниқса касаба союз совет ташкилотларига катта талаблар қўяди. Самарқанд ва Наманган шаҳар Совети ижроия комитетлари, корхона ва муассасаларидаги касаба союз маҳаллий комитетлари масалага ижодий ёндошиб, меҳнат аҳлининг ёзги дам олиши билан алоқадор юмушларни тезкорлик билан ҳал этмоқдалар. Уларда беш кунлик иш ҳафтаси ва дам олишни ташкил этиш масалалари сессияларда, касаба союз йиғилишларида ишчанлик билан тез-тез муҳокама қилиб турилади. Бироқ айрим жойларда корхона ва касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари дам олишни уюштиришни фақат путёвкаларни тақсимлашдан иборат деб тушунмоқдалар. Масалан, Андижон ирригация машинасозлиги заводида аҳвол шундай. Бу ерда коллективнинг ёзги дам олиши ва умуман ҳар ҳафтанинг охирида ҳордиқ чиқаришини таъминлаш билан бўш шуғулланмоқдалар. Корхона партия ташкилоти ҳам бундай ҳолга беларволик билан қараб келяпти.

Албатта, ёзги дам олиш курорт ва дам олиш уйлари, пансионатлар фаолияти, туристик саёҳатлар билангина баҳоланмайди. Истироҳат боғлари, парк ва хиёбонлар, ёзги театр ва клублар ишини тубдан яхшилаш, уларни ёзги мавсумга ҳар жиҳатдан мослаштириш лозим. Айниқса кишилар коллектив бўлиб кўнгил ёзадиган жамоат жойлари, халқ севган сайлгоҳлар, шаҳар атрофидаги дам олиш зоналарида умумий овқатланишни яхши йўлга қўйиш, транспорт хизматини яхшилаш жуда зарур. Шунингдек, сайлгоҳларда маданий-маиший хизмат намунали бўлишини, прокат пунктлари ҳамиша ишлаб туришини таъминлашни асло унутиб бўлмайди.

Ёз — фарзандларимиз, пионер ва ўқувчиларнинг каникул даври, авжи дам олиб чиниқадиган давридир. Бу борада ҳам совет органлари, айниқса комсомол ташкилотлари, педагогик коллективлар жуда кўп ишларни қилиши мумкин. Даставвал, пионер лагерлари, болаларга мўлжалланган пансионатларда дам олиш учун энг қулай шарт-шароитлар яратиш, уларни малакали тарбиячилар, пионер вожатийлари билан таъминлаш даркор. Шундай қилиш кераки, биронта ҳам бола ёзни беҳуда ўтказмасин, мактаби қучоғига кўнгилли дам олиб чиниқиб қайтсин.

Ўлкамизда гўзал ва саҳий табиатнинг бутун бойликларини, деҳқон меҳнатини юзага чиқариб, дастурхонимизни нозу неъматларга тўлдирувчи, ишчи ва хизматчиларимиз кучига-куч қўшувчи ажойиб ёз келяпти. Унинг қадами қутлуғ, баракали бўлишига, унинг инъомлари, саховати ва гўзалликларидан баҳраманд бўлиб, меҳнат қучоғига қайтган ҳар бир совет кишиси саломатлиги мустаҳкам, иши унумли бўлишига ишончимиз комил. Ёзги дам олишингиз соз ўтсин, азизлар!

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Поп районидаги «Ленинград» колхози меҳнаткашлари ўз хўжаликларида дон етиштиришни кўпайтиришга жиддий киришганлар. Улар бу йил бир неча ўн гектар суғориладиган майдонларга ғалла экканлар. Бу майдондаги ғаллалар серҳосил бўлиб етишмоқда. Ҳар бир гектар майдондан камида 40 центнердан дон ҳосили олиш кўзда тутилмоқда. Суратда (чапдан): механизатор М. Маматқулов, район партия комитетининг биринчи секретари Б. Рафагалиев, колхоз партия ташкилотининг секретари Р. Абдураҳмонов ва сувчи О. Холматов ўртоқлар ғалла ҳосилини кўздан кечиришмоқда.

С. Безносов фотоси.

◆ ● ◆

Ижодий учрашувлар

Карнай-сурнай садолари эрта биланоқ тошкентликларни тожик китоблари байрамига чорлади. Ана шу тоғлик ўлка шоирлари ва ёзувчиларининг минг-минглаб мухлислари 22 майда Навоий номли опера ва балет театри биноси ёнига келдилар. Бу ерда китоб бозори очилди. Қатор-қатор тизилиб кетган дўконларда тожик, ўзбек ва рус тилларида нашр этилган минг-минглаб китоблар бор эди. Бу китоблар орасида Тожикистон ва Узбекистондаги қадимий ва ҳозирги замон шоирларининг Душанба, Тошкент, Москва ва Ленинградда нашр этилган асарларини учратиш мумкин.

Узбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев тожик адабиёти ва санъати декадасида қатнашувчи тожик ёзувчиларини табриклади.

Ленин мукофоти лауреати, Тожикистон халқ шоири Мирзо Турсунзода жавоб нутқи сўзлади.

Тожик ва ўзбек ёзувчилари бу ерда ўз китобхонлари билан учрашдилар. Шу куни кўп тошкентликлар севикли ёзувчиларининг эсдалик учун ёзиб берган китобларини сотиб олдилар.

* * *

Шунингдек, кеча Тошкент округ офицерлари уйида Тожикистон тасвирий санъат кўргазмаси очилди. Виставкани Узбекистон ССР маданият министрининг ўринбосари С. К. Камолиддинов кириш сўзи билан очди. Тожикистон ССР Маданият министрининг ўринбосари Х. Шарипов бу ерда ҳозир бўлганларни виставка экспонатларини кўришга таклиф этади.

Китоб бозори ва виставкани очиш маросимларида Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Раҳимова, Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ҳозир бўлдилар.

* * *

22 май кечқуруп Тошкент Санъат саройида тожик фильмлари кинофестивали очилди.

Шу куни кечқурун Свердлов номли театр биносида тожик адабиёти ва санъати декадасининг адабий қисми тантанали вазиятда очилди.

(УзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

ДЎСТЛИК ТАРОНАСИ

Мирзо ТУРСУНЗОДА.
Тожикистон халқ шоири,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони,
Ленин ва Давлат мукофотлари
лауреати.

<> <>

Жонажон ва қон-қардош дўстлар билан учрашиш ҳар доим дилларга сурур, кўзларга нур бағишлайди, инсон ақлу заковатини бойитади. Шунинг учун ҳам улуғ Рўдакий бежиз айтмаган:

Жаҳоннинг шодлиги йиғилса бутун,
Дўстлар дийдоридан бўлолмас устун.

Тожик соҳибкор адиблари рақсу тароналар, достону романлар, балету опералар билан қардош Ўзбекистонга кириб келдилар, улар ўзбек республикасида тожик миллий совет санъатини намойиш этадилар.

Барча ширин-шакар суханларимиз, рақсу тароналаримиз, санъаткорларимизнинг намойишларидаги олижаноб мазмунлар ҳозирги замон мавзуларидан иборат бўлиб, Совет мамлакати халқларининг дўстлигини, ҳамжиҳатлигини, ленинча инсонпарварликни, совет кишиларининг ижодкорона меҳнатини тараннум этади. Дўстлик сўзи қадим-қадимлардан буён ўзбегу тожик халқлари ўртасида машҳур ва маълумдир. Бу табаррук сўзни қадим-қадимлардан буён авлод-аждодларимиз зўр меҳр-муҳаббат билан ўз тилларида достон қилиб келгандирлар. Шеърият оламининг улуғвор зотлари Абдураҳмон Жомий ва Алишер Навоий ўзларининг шоҳ байтларида бу сўзни зикр этгандирлар.

Ўтмишда шоирларимиз шўристонларни аёлларнинг ёшли кўзларига ва тийраю тор тоғ дараларини тилим-тилим, чок-чок этилган ғариблар дилига ўхшатиб, бир хил тасвир қилардилар. Ўзбегу тожик халқларининг умид-орзулари, амаллари икки тилда, аммо бир баёзда ўз ифодасини топарди. Менинг фикримча, аслини олганда ўзбек ва тожик халқларимиз номларининг қофиядошлиги бир байтнинг икки сатри ва бу халқларнинг қофиладошлиги, яъни ҳамкарвонлиги маъносидадир. Агар шундай бўлмаса эди, Аму ва Сир дарёлари баланд тоғлар чўққиларидан оқиб, заррин камарбанд сингари бизларнинг тупроғимиздан ўтмасдилар, Зарафшон ва Туркистон тоғ тизмалари бир-бирларига суянмасдилар. Чашмалар ўз зилол сувларини икки томонга — ҳам Ўзбекистонга ва ҳам Тожикистонга йўналтирмасдилар. Тожикларда «уй олма, қўшни ол», деган мақол бор. Бу тамомила ҳақ сўз. Мен баъзан шундай тасаввур қиламанки, ўзбеклар ва тожиклар худди бир кишининг икки кўрар кўзи бўлиб, энг яқин жон қўшнидирлар.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонгач, ўзбеклар ва тожиклар бутун Ўрта Осиё халқлари совет халқларининг қўллаб-қўлтиқлаши билан, ҳаммадан олдин биродар рус халқининг қардошларча ёрдами туфайли ўз ўлкаларини социалистик асосда қайта қурдилар, кўҳна дунё харобаси ўрнида янги дилкаш жаҳон барпо қилдилар. Бугунги кунда биз сарфарозлик билан бир-бировимизнинг васфимизни ҳамиша тараннум эта оламиз.

Яшнашибди бириси — фасли баҳор,
Бириси нозу неъматга сарнор.
Бирининг белида кумуш белбоғ,
Сарви қомат — бирининг қаддига боқ!

У бири дўстликни куйлайди,
Бу бири ёр гулини ҳидлайди.
У бири қаллиғига тутса чаман,
Бу бири лабда ҳанда худди суман.
Иккиси бир-бирига ҳамоҳанг,
Бир-бирин шаклу мазмуни якранг.
Узбекистон йиғин хабар қилди,
Тожикистон анга сафар қилди.

Демак, мана бугун тожик маданияти ходимлари Ҳисор каналининг баҳор шаббодалари билан Фарғона канали соҳилларига келадилар.

Биз Ўзбекистонга Ҳалима Носирова билан Туҳфа Фозилова бир-бирларини икки дугонадек, шогирд ва устоздек, икки туғишган сингилдек иссиқ бағирларига олсинлар деб келяпмиз. биз Лоҳутий ва Ғафур Ғулом, Айний ва Ҳамза Ҳакимзоданинг абадий хотираси олдида бош эгиб, таъзим этгали Ўзбекистонга келяпмиз. Биз Миршакар билан Уйғун, Жалол Икромий, Улуғзода, Раҳим Жалил, Фотиҳ Ниёзий билан Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Шароф Рашидов ва Асқад Мухтор бир-бирлари билан ҳамоғуш бўлсинлар, Гулчеҳраю Зулфия бир-бирларининг бошларидан гуллар сочсинлар деб Ўзбекистонга келяпмиз. Худди Саъдий айтганидек:

Ишқнинг оғози бор, анжоми йўқ,
Ишқ элининг тонги бору шоми йўқ.

М. Турсунзода

Ўзбекистонлик аҳбобларга

Жалол ИКРОМИЙ,
Рудакий мукофоти лауреати.

<> <>

Тожик ва ўзбек халқларининг дўстлиги тўғрисида, уларнинг қон-қариндошлиги ва бир-бирига пайвандлиги тўғрисида жуда кўп сўзлар айтилган ва яна айтишимиз керак.

Бизнинг адабиётимиз ҳам қадим-қадимдан бир-бирига эгиздир. Агарчи тил бошқа бўлса ҳам руҳу мазмун, оҳангу мусиқимиз бирдир. Бизда, тожикларда Октябрь революциясидан илгари бадиий наср ҳозирги кун тушунчасида эмас эди. Ўзбекистонда ҳам худди шундай эди. Бизнинг бир қисм классикларимиз бадиий наср билан шуғулланганликларидек, ўзбек адабиёти классиклари ҳам ўтмишда бу соҳада жонбозлик кўрсатганлар.

Лекин бугунги ўзбек бадиий насри, реалистик насри С. Айнийдан бошланади. Бу ишни бизда ҳам С. Айний бошлаб берган.

Мен ўзимнинг ушбу мухтасар номамда, ҳаммадан олдин меҳрибон халқ, дўсту биродар халқ, меҳнаткаш ва истеъдодли халқ — ўзбек халқига ўзимнинг алангали саломимни ва чексиз ҳурматимни билдираман.

Менинг ижодий камолотимга бошқа қардош республикалар адиблари каби Ўзбекистоннинг адиблари ва ёзувчилари ҳам ғоятда катта таъсир кўрсатдилар. Менинг айни авжи китобхонлик пайтларимда (20 йилларнинг ўрталарида) иқтидорли ва маҳоратли ўзбек романнависи — Абдулла Қодирий асарлари қалбимни мафтун этган эди. У фасоҳат, балоғат ва латофатларки, Абдулла Қодирий асарларида бордирлар, бошқа адибларда камдан-кам учраса керак. Мен биринчи марта ўзбек тилида «Ўтган кунлар» романини ўқиб, ёзувчи санъати ва тилига қойил қолганман. Бу асар тўла маъноси билан реалистик роман ҳисобланади.

Атоқли ўзбек ёзувчиси Ойбек ўзининг машҳур «Навоий» романи билан мени шайдо этгандир.

Абдулла Қаҳҳор устакор заргарлардек бадиий наср яратиш соҳасида нозик таъб ва нуктадондир. Ғафур Ғулом ва Шароф Рашидовнинг нафис насрий ва шеърий асарлари диққатга сазовор ва кўнглимга бағоят матлубу мақбулдир.

Эндиликда ўзбек адабиёти майдонига бир қатор моҳир насрнавислар кириб келганларки, уларнинг жуда кўп ва диққатга сазовор китоблари ўзбек адабиёти хазинасининг каттакон бойлигидир.

Биз совет ёзувчилари бир ягона мақсад учун интиламиз ва курашамиз. Бу мақсад эса улуғ коммунизм қуришда буюк муаззам Ленин партиясига ёрдам кўрсатишдан иборатдир.

Ж. Икромий.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. И. Мелешченкога «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони бериш тўғрисида

Республика кооператив савдосида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун «Ўзбекбирлашув» правлениеси молия бўлимининг бошлиғи ва правление аъзоси Антонина Ивановна Мелешченкога «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 22 май.
Тошкент шаҳри.

ВЦСПС ПЛЕНУМИДА

ВЦСПСнинг Москвада ўтказилаётган пленумида 21 майда ВЦСПС секретари Т. Н. Николаева доклади юзасидан музокаралар бўлди.

Пленум КПСС Марказий Комитети 1968 йил апрель Пленумининг қарорлари асосида касаба союзларининг маданий-оқартув муассасалари ишини яхшилаш борасида касаба союз ташкилотларининг вазифалари тўғрисида қарор қабул қилди.

Сўнгра пленум кун тартибидаги иккинчи масалани, яъни касаба союзларининг меҳнаткашларнинг ёзги дам олишини ташкил этиш борасидаги вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга ўтди.

БУТУНИТТИФОҚ ИХТИРОЧИЛАР ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ЖАМИЯТИНИНГ СЪЕЗДИ

22 майда Москва университетининг мажлислар залида Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг III съезди очилди. Мамлакатнинг барча областлари, ўлкалари ва республикаларидан келган 800 делегат жамият фаолияти якунларини муҳокама қиладилар, меҳнаткашларни ихтирочилик ва рационализацияга, техника тараққиётини тезлаштириш учун курашга янада кенгроқ жалб қилиш йўлларини белгилайдилар.

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти марказий советининг раиси В. А. Иванов ҳисобот доклади қилди.

(ТАСС).

ШУ КУНЛАРДА ўзбек диёри осмонида жўшқин ва жарангдор тожик кўшиқлари, лапарлари, музика ва куйлари янграб турибди. Ажойиб рақс ва ўйинлар дилларга завқ бахш этмоқда. Суратларда: (чапдан) тожик мақомчилар ансамблининг чиқиши: Тожикистон Давлат рақс ансамбли «Лола» қизлари дилбар рақс ижро этишмоқда; Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Жўрабек Муродов «Ўзбекистонга шарафлар» қўшиғини мароқ билан куйламоқда.

А. ТЎРАЕВ фотолари.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ 1968 МАЙ

ОРОМБАХШ ҚЎШИҚЛАР, ДИЛРАБО КУЙЛАР

БЎЁҚЛАР ЖИЛВАСИ

1934 йилнинг апрель ойида илк бор ташкил этилган тожик мўйқалам соҳибларининг асарлари кўргазмасида ҳаммаси бўлиб саккиз чафар рассом қатнашгани тарихий ҳужжатлардан маълум. Бугунги кунда аҳвол бутунлай ўзгача!

Ўша, илк кўргазма ташкил этилган пайтдан бери ўтган йиллар мобайнида тожик тасвирий санъати ўсди, юксалди, равнақ топди. Ҳозир қардош Тожикистонда 200 дан ортиқ мўйқалам соҳиби яшаб, ижодий иш билан шуғулланмоқда. Талантли, етук рассомлар маҳорат билан ишлаган полотнолар республика миқёсида эмас, ҳатто Иттифоққа ҳам маълум ва машҳур.

Тожикистонлик мўйқалам аҳллари тасвирий санъатнинг қарийб ҳамма жанрларида муваффақият билан ижод қилишяпти.

Тожикистон — осмонўпар тоғларга, ям-яшил боғларга, жўшқин дарёларга бой — хуллас табиати соз ўлка. Тароватли табиати илҳом чашмаси бўлган бу ўлка ҳар бир ижодкор учун тенги йўқ хазина. Ана шу хазинадан баҳраманд бўлиб, ана шу чашмадан нур-зиё эмиб, жўшиб ижод қилишнинг ажиб гашти бор. Шундайлардан бири М. Хошмуҳамедовдир. Тожик халқининг севимли санъаткори Хошмуҳамедов жонажон ўлкасининг толмас ва жўшқин куйчиси, диёрининг энг сўлим, энг гўзал, нашъали жойларини кезиб чиққан, тасвирини қоғозга туширган оташқалб рассом. Унинг полотноларини кўздан кечирсангиз, ажиб бир гўзалликни, табиатнинг жонли лавҳасини бўёқларнинг сеҳрли жилосини кўриб, ҳайратланасиз, завқ оласиз. «Багара», «Оқшом» полотнолари фикримизнинг ёрқин гувоҳидир. Бу асарлар тожик табиати манзараларининг такрорланмас бир тасвири сифатида қимматли. Рассомнинг мазкур полотнолари гўзал ва саҳий тожик тупроғига чин инсоний меҳр-муҳаббат тимсолидир.

Ажойиб ва талантли тожик мўйқалам соҳибларининг сафи кейинги йилларда бир қанча ёшлар ҳисобига кенгайди, бойиди. Бепоён мамлакатимизнинг турли олий ўқув юртларида махсус таълим олиб қайтган истеъдодли ёшлар тез орада ўз талант ва маҳоратларини намоён этиб, обрў, эътибор қозондилар. Истеъдодли ёш рассомлардан Х. Хушвақтов, З. Ҳабибуллаев, А. Аминжонов, В. Васильева, А. Раҳимов ва бошқалар шулар жумласидан.

З. Ҳабибуллаев талантли, манзарачи рассом сифатида толмай ижод қилмоқда. У Ленинград олий бадиий билим юртини тугатиб қайтгандан сўнг, кўпгина тематик манзарали полотнолар яратди. Рассомнинг «Помир йўлларида», «Нурекда ёнилғи билан таъминланадиган жой», «Тоғдаги застава», «Баҳорги ҳайдаш», «Тоғ йўли», «Нурек» каби асарлари ғоянинг ёрқинлиги, бўёқнинг тиниқ ва жонли берилганлиги билан диққатга сазовор. Бу полотнолар рассомнинг келажаги янада порлоқ бўлишидан далолат бериб турибди.

Портретнавислик тасвирий санъатнинг бир тури. Бу жанр ижодкорлари ҳам меҳр ва ихлос билан меҳнат қилишяпти. Бу жанрда катта маҳорат билан ижод қилиб келаётган санъаткорлар сафида ҳам талантли ёшларни кўриш мумкин. А. Раҳимов, Х. Хушвақтов, И. Лисиков сингари ёш рассомлар ўз ижодий маҳоратларини кўпроқ портретнависликда синаб кўрмоқдалар. Бу жанрда улар муваффақиятли асарлар яратишяпти.

Рассомлар тематик картиналар яратишга киришишар экан, бу хил асарларни аксарият улар замона руҳи билан узвий боғлаб ҳал этишга ҳаракат қилишади Буни А. Пономоревнинг «Ёшлар бригадаси», В. Сопроновнинг «Тоғликлар», Х. Хушвақтовнинг «Холис хизмат кўрсатиш бюроси», А. Ҳайдаровнинг «Асфальтли йўллар» каби асарларида яққол кўриш мумкин. Бу картиналар ҳаётга меҳр, инсонга садоқат, келажакка умид руҳи билан суғорилган ажойиб санъат асарларидир.

А. Арзуманов ўзига хос услубга эга бўлган мўйқалам соҳиби. Унинг диққатни жалб этувчи композиция асосида яратган «Навоий Беҳзод устахонасида» асари моҳирона ижод этилган. Ундаги қаҳрамонларнинг ўзига хос қиёфалари, характери, ички дунёси ҳаққоний, санъаткорона тасвирланган.

Ўзбекистонлик тасвирий санъат ишқибозлари севимли ўзбек рассомлари асарларини завқ-шавқ билан томоша қилишар экан, шубҳасиз, улар қардош халқлар, шу жумладан, дўст тожик мўйқалам усталари яратаётган ҳар бир чинакам санъат асарини ҳам кўришни, ундан эстетик завқ олишни истайдилар.

Бундан уч йил муқаддам Тошкентдаги А. С. Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида ташкил этилган тожик мўйқалам усталари асарлари кўргазмаси ҳали-ҳамон томошабинлар кўз ўнгида, ёдида.

Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадасининг ўтиши тасвирий санъат мухлислари қувончига яна қувонч қўшди. Чунки, улар декада кунлари бу ажойиб республика рассомларининг тоғ ҳуснидан чирой олган, қуёш нуридан ранг кўчирган ажойиб санъат асарларидан ташкил топган катта кўргазмаларини томоша қилиш шарафига муяссар бўладилар.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

Бобо ҲОЖИ,
тожик шоири.

ҒАЗАЛ ХУСУСИДА

Энди ғазал умри тугади,
Оқ шеър даври келди, дер дўстлар.
Қора қошинг кўриб, азизим
Шубҳа билан мавж урар ҳислар.

Йўқ, меҳрибон она кўзига
Барча фарзанд кўринар азиз.
Ширин-шакар она тилимга
Ғазал тўнғич фарзанддир ҳаргиз.

Биринчи бор, эшитдим уни
Гўдакликда онам тилидан.
Ғазал билан жой олдим илк бор
Дилбаримнинг ўтли дилидан.

Қанча севмай оқ шеърни, лекин
Ғазал ундан кўринур афзал.
Энг ташвишли дамларимда ҳам
Менга чин дўст бўлди шу ғазал.

Бемор бўлиб қолсам, дўстларим,
Ўқиб беринг бир ғазал шу он.
Тожикистон ҳавоси янглиғ
У жисмимга бағишлар дармон.

Барот Бойқобилов таржимаси.

Тожикистон ССР халқ артисткаси Ҳанифа Мавлонова қўшиқ ижро этмоқда.

Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадаси.

Суратда: Раъно Қодирова билан Мукаррам Собирова Тожикистон Давлат рақс ансамбли «Лола»нинг талантли санъаткорларидирлар.

А. ТУРАЕВ фотолари.

Ҳабиб ЮСУФИЙ.

ҲАЁТ ШАЪНИГА

Ҳаёт шундай дилрабодир, шундай дилдордир ҳаёт,
Унинг мангу мафтуниман, ошиғиман, мастиман.
Қайна, эй дил, сайра, эй тил, ёниб куйла умрбод,
Мадҳ этгил, ранжимагил гоҳи баланд-пастидан!
Достон битиб, ҳаёт номин улуғлайлик кел, қалам,
Куй ва ғазал бағишлайлик дилраболар шаънига.
Қора кўзлар чақнашидан мунаввардир бу олам,
Шу гулрулар ҳусни билан олам тўлар маънига...
Эй, ҳаётнинг нашъасини сурмоқ бўлган ёронлар,
Сизга юрган йўлингизда бахту зафар ёр бўлур.
Пайингизга тушганларга шаксиз келар қиронлар,
Нияти бад, шум кимсалар сўқир бўлур, хор бўлур!
Ҳаёт! Сенинг мафтунингман, номинг тушмас тилимдан,
Сен бўстонсан, мен булбулдай мадҳинг куйлаб ёнаман.
Узинг берган янгроқ рубоб жаранглайди қўлимда,
Чунки сенинг ошиғинг-у, юртим ғазалхониман!

Охунжон ҲАКИМОВ таржимаси.

ТОЖИК ЁЗУВЧИЛАРИ АСАРЛАРИ ЎЗБЕК ТИЛИДА

Халқимиз тожик адиблари асарларини севиб ўқийди. Деярли ҳар бир ўзбек хонадонидаги китоб жавонидан таниқли тожик ёзувчи ва шоирларининг асарлари ҳам ўрин олгани бечиз эмас, албатта. Бу китоблар тожикларнинг ҳам, ўзбекларнинг ҳам маънавий мулкига айланиб қолган.

Улкан ёзувчи, ҳассос олим Садриддин Айнийни эса, жумладан биз ҳам ўзимизнинг буюк адибимиз деб биламиз. Ажойиб қалам соҳиби ўзбек совет адабиёти хазинасини ҳам бебаҳо дурдоналар билан бойитди. Республикамизда атоқли ёзувчининг 8 томлик асарлар мажмуасини нашр этиш интиҳосига етказилди.

Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тожикистон халқ шоири Мирзо Турсунзоданинг «Ҳиндистон балладаси», «Озод Шарқданман» асарлари Сотим Улуғзоданинг «Ёшлигимиз тонги» повести, Раҳим Жалилнинг «Пўлод ва Гулрў» романи, П. Толиснинг «Ёз» повести, Жалол Икромийнинг «Олов қиз» романи ва бошқа асарлар ўзбек тилида босилиб чиқди.

Республикамизда ўтказиладиган тожик адабиёти ва санъати декадаси муносабати билан Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти тожик ёзувчиларининг қатор асарларини она тилимизда босиб чиқарди. Буюк классик Шайх Саъдийнинг «Гулистон» асари, Лоҳутийнинг «Танланган асарлар»и, Мирзо Турсунзоданинг шеър ва поэмалар тўплами, Миршакарнинг «Тоғ қизининг ишқи» достони, Фазлиддин Муҳаммадиевнинг «У дунёда» повести, шунингдек қатор тожик шоирларининг шеърий тўплами ана шулар жумласидандир. Бундан ташқари Боқи Раҳимзоданинг «Тарона», Аминжон Шукуҳийнинг «Ошиқлар ҳиёбони», Абдужаббор Қаҳҳорийнинг «Қўшиқ ва дарё» номли китоблари ҳам ўқувчиларга тақдим этилди.

Р. КОМИЛОВ,
Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриётининг редактори.

Бизнинг интервью

САНЪАТСЕВАР ХАЛҚҚА САЛОМ

Муҳаммаджон ҚОСИМОВ,
СССР халқ артисти.

Тожикларда «эшитганинг, кўргандек бўлмас» деган нақл бор. Бу жуда тўғри гап. Ўзбек—тожик халқларининг қадимий биродарлиги тўғрисида жуда ҳам кўп эшитганмиз. Лекин, мана шундай ўзаро борди-келди, дўстона учрашувлар, байрамлар тез-тез бўлиб турса, шубҳасиз, ўзаро алоқаларимиз ҳам, санъат ва адабиётимиз равнақи ҳам мустаҳкамланади, юксалади.

Мен атоқли ўзбек санъаткорлари — СССР халқ артистлари Шукур Бурҳонов, Олим Хўжаев, Наби Раҳимов, республика халқ артистлари Саъдихон Табибуллаев, Раззоқ Ҳамроев, Ҳамза Умаровлар билан бир неча бор ижодий ҳамкорлик қилганман, қатор фильмларда роллар ижро этганман. Ўйлайманки, бу ҳамкорлигимиз ҳали яна давом этади.

Ўзбекистонда ўтаётган декадамиз қатнашчиси сифатида мен азиз ва муҳтарам ўзбек халқига қалб ташаккуримни изҳор этаман.

ДЎСТЛАР ДИЁРИДАМИЗ

Боқи РАҲИМЗОДА,
Рўдакий мукофоти лауреати, шоир.

Мен 1936 йилларда Тошкентдаги тожик институтида Мирзо Турсунзода, Сотим Улуғзода каби адабиётимизнинг улкан намояндалари билан бирга ўқиганман. Ўша кезларда Навоий, Фузулий, Муқимий, Фурқат сингари классикларнинг ижоди билан ошно бўлганман.

Кейинчалик оташнафас шоирлар Ғафур Ғулом, Шайхзодалар ижоди билан танишдим. Яшин, Зулфия, Асқад Мухтор, Мамарасул Бобоев каби қалам аҳлларининг энг яхши асарларини тожик тилига таржима қилдим.

Декадамиздан умидимиз катта. Таассуротлар эса янада улкан. Истагим шуки, мазкур маданиятимиз байрами икки қардош халқ ўртасидаги дўстлик, биродарликни янада мустаҳкамласин.

ОЛТИН ҲАЛҚА

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

Тунда кетма-кет отилган ўқ товушидан бутун маҳалла уйғониб, кўчага чиқди.

Ҳаво булут. Зим-зиё. Ҳеч нарса кўринмайди. Фақат, олисдан шаҳдам одим ташлаб бораётган одамнинг «гурс-гурс» оёқ товуши эшитилади:

Нима гап? Ҳеч ким билмасди. Ҳамма уй-уйига кириб кетди

Тонг отди. Яхши хабарнинг ҳам, ёмоннинг ҳам қаноти бор, дейди халқ.

— Кеча кечаси босмачилар Мирзахўжани отишган экан. Ҳайтовур тегмапти, омон қолипти, — деган хушхабар бир зумда арининг инидек қалашиб кетган кулбаларни айланиб чиқди. Мирзахўжанинг дўстлари енгил тортиб, хурсанд бўлишди.

— Инқилобни сидқидилдан эъзозларкан. Ўлимдан қўрқмай, унга хизмат қиляпти...

— Советларнинг жонли қалқони! — суҳбатлашишарди ҳамшаҳарлари — самарқандликлар.

* * *

...Йиллар ўтди. Яқинда Душанба шаҳрида бўлдим. Тожикистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда жонбозлик қилган сарбонлар номи қаторида Мирзахўжа Ўрунхўжаевнинг исм-шарифи ҳам бор эди. Сафар тугаб, Тошкентга қайтдим. «Совет Ўзбекистони» газетасида, яна ўша таниш номни учратдим. Унда ёзилган эди:

«Самарқанднинг Жомбой қишлоғида 1897 йилда, камбағал деҳқон оиласида туғилган, 1918 йилдан КПСС аъзоси, таниқли ўзбек инқилобчиси Мирзахўжа Ўрунхўжаев Ўзбекистонда ҳамда Тожикистонда халқларнинг бахт-саодати, порлоқ истиқболи учун толмай курашган шерзотлардан биридир».

Шу заҳоти юқоридаги, тунда отилган ўқ воқеаси ёдимга тушди. «Бу — ўша довюрак Мирзахўжа эмасми? Демак, Душанбада ҳам шу инқилоб курашчисининг номи зикр қилинган эканда!» хаёлимдан ўтди.

Икки халқ тақдирини Октябрь тонготаридаёқ бир-бирига улаган «олтин халқа» — Мирзахўжа ака тўғрисида қалам тебратишга қарор қилдим.

— Ҳозир қаерда экан? — деб суруштирдим.

— Самарқанд шаҳрида. Совет Иттифоқи миқёсидаги давлат нафақаси олади, — деган жавоб олдим.

Мирзахўжа ака Ўрунхўжаев ҳузурига ошиқдим.

Мирзахўжа аканинг ўз оғзидан, қўлидаги йиллар сарғайтирган қимматли ҳужжатлардан кўп воқеаларни билиб олдим. Шунда Тожикистондаги фаолияти билан ҳам танишдим.

...Самарқанд область ижрокомининг раиси, кейин республика социал таъминот министри бўлган Мирзахўжа ака Совет ҳокимияти қўйган вазифаларни тўғри, чуқур англаб, уларни ҳал этиш учун 1915 йилда янги усул мактабида олган билимлари камлик қилишини англайди. Қалб даъвати, давр талаби билан у Ўрта Осиё Коммунистик университетига ўқишга отланди. Зўр хотирали, (етмишдан ошганига қарамай ҳозир ҳам бутун воқеа-ҳодисалар куни, ойи билан эсида) ажойиб қобилиятли йигит университетни муваффақиятли тугатгач ВКП (б) Марказий Комитети Ўрта Осиё бюросининг қарори билан Тожикистонга ишга мўлжалланади.

— Биз жой танламаймиз, халқпарвар юртимизнинг қаерида керак бўлсак, ўша ерга юборинг, — дейди ишга йўлловчиларга.

1932—1934 йиллар. Халқ бошига тушган очарчиликни енгиш — деҳқончиликни жадал ривожлантириш масаласини майдонга ташлайди.

— Бу вазифани М. Ўрунхўжаев яхши уддалайди, — дейишди уни таниган, фаолиятидан хабардор бўлган кишиларнинг ҳаммаси. Негаки, оқил ташкилотчи, меҳрибон раҳбар, шафқатсиз курашчи Мирзахўжа ака, 1930—1932 йилларда Шаҳринов район партия комитетининг котиби бўлганида, коллективлаштириш, Иброҳимбек бошлиқ босмачиларни енгиш жараёнида ўзини кўрсатган, танилган, Тожикистон ССР Марказий Ижроия Комитети Президиуми уни номи битилган қурол билан мукофотлаган эди.

Ҳозир обод Вахш водийсидан, тожик халқи мардонавор меҳнатининг самараси пахтазорлардан, боғлардан, лиммо-лим ҳаёт сувини элтаётган каналлардан ўтар экансиз, 1932—1934 йилларда республика Деҳқончилик халқ комиссарлигига бошчилик қилган Мирзахўжа ака қўйган биринчи ғиштни кўрасиз.

1936 йил. Тожикистон КП (б) Марказий Комитети М. Урунхўжаевни Москвага Социалистик Деҳқончилик академиясига ўқишга командировка қилди. Бу сана унинг хотирасидан сира-сира чиқмайди.

— Уз талабим билан бевосита ишлаб чиқаришга яқинлашган. Нов партия ташкилотига бошчилик қилаётган вақтим эди, — деб ҳикоя қилади меҳнатсевар ота, — Пахта плани бажарилиб, ҳосилдорлик кўтарилиб борарди. Илло, бундан ҳам юқори кўрсаткичга эришиш мумкин эмасми, деган ўй менга на кечаси уйқу, на кундузи тинчлик берарди. Билдимки, мурод ҳосил бўлиши учун яна ўқишим лозим. Пойтахтга йўл олдим.

Ўша вақтда М. Ўрунхўжаев, у каби ўнлаб ватанпарварларнинг ният торлари узилди. Туҳмат тоши уларни тутқунликка солди. Аммо, афзал тузум, ленинча миллий сиёсат — Коммунистик партия қўлида букилмади ҳам, синмади ҳам, бегуноҳ қамалганлар эзгу ниятини авлодлар жадал рўёбга чиқардилар.

1937 йилда эгилган ҳақиқат 1956 йилда рўёбга чиқди, ҳақ жойида қарор топди. Мирзахўжа ака қалбини — партия билетини, адолат байроғини, муборак номини, обрўйини қўлига қайтариб олди. У ҳозир ҳурматда, иззатда яшамоқда.

Биз оталаримиз бошлаган интернационализм туйғусини ривожлантириш, курашларда туғилган ва тобланган халқлар дўстлигини равнақ эттириш билан уларга муносиб ўринбосарлар бўлайлик.

Биз севимли шоир Мирзо Турсунзоданинг қуйидаги қалб сўзларини дилда сақлайлик:

Беш бармоқ мушт бўлса гар,
Очиб бўлмас, у маҳкам.
Очиқ бўлса бармоқлар
Уни букар бола ҳам.

* * *

Оға-ини бир бўлиб,
Қўлни-қўлга берса гар,
Аниқдирким, зўр тоғ ҳам
Дош беролмай кул бўлар.

БУЛУТ УСТИДА БОҒ

Вахш водийсида ажойиб бир боғ бор. Меваси — дармонбахш.

— Бунга менинг умрим гувоҳ, — деди боғбон Ходимий ота Бакиров, — ҳозир салкам юзга кирдим. Ҳар куни мевасидан еяман, иштаҳам ҳам жойида, еган овқатим ҳам кўкрагимда туриб қолмайди.

Қандай мева экан, дейсизми. Ҳозир айтаман.

Аввал боғни яратган қўли гул Ходимий отадан эшитинг.

— Падари бузрукворимнинг икки оғиз насиҳатлари сира ёдимдан чиқмайди, — деб ҳикоя қилди ота. — Одамдан иккита нарса қолади болам, дердилар. Бири: яхшилик, иккинчиси: ёмонлик. Сендан биринчиси қолсин!

Эсимни танибманки, шу васиятга содиқликни ўйлайман.

Бойларнинг ёмонлигини кўрган Ходимий ота халққа яхшилик қилиш мақсадида 1919 йилда С. Будённийнинг Биринчи Отлиқ армиясига кўнгилли бўлиб кирган. Украинада, Ўзбекистонда, Тожикистонда рус, украин, ўзбеклар сафида Совет ҳукуматининг душманларига қарши курашган.

Тожик шоири Абдужаббор Қаҳҳорий айтади:

Вақт ўзидан қолдирар нишон,
Не эзгулик қилса одамзод.
Нақшу нигор қолдиради вақт
Вайронани қилгани обод.

Муҳтарам зотнинг 79 ёшида ўзига ажойиб жонли ҳайкал қолдиришга киришганини эсласам, шу шеър ёдимга келади.

У Тожикистоннинг баланд тоғлар оғушига жойлашган Қўрғонтепа шаҳри яқинидан ер ажратиб беришни сўрайди. Янтоқ ҳам кўкармаган ерни нима қиласиз?

Тадбиркор, асл деҳқон ўғли боғ яратиш ниятида эканлигини билдирди. Тоғда-я? Шундай. Ҳеч қаерда учрамаган ҳодисаку, бу? Биз биринчи тажриба қилиб кўрамиз-да.

Бир сўзли, меҳнатсевар ота абжир йигитлардан олиб, ишга киришиб кетди. Қўли гул инсон ҳамма нарсага қодирлигини кўрсатди. Вахш водийсида, кўкни ўпган тоғ бағрида, булутлар устида лимонзор гуркиради.

Ҳозир Ходимий ота Бакиров бригадаси цитрус ўсимлигидан республикада энг юқори даромад бермоқда. Ҳар гектар лимонзордан 20 минг сўмдан ортиқ нақд фойда келтирмоқда. Партия ва ҳукуматимиз ташаббускор деҳқоннинг мўъжизакор меҳнатини юқори баҳолади. Унинг тоғдек кўкрагида Ленин ордени порлаб турибди.

Яқинда Ленин номли колхоз аъзолари ҳурматли миришкорнинг 94 ёшини, 80 йиллик меҳнат фаолиятини катта тўй қилиб берганини айтишди. Колхоз правлениеси отага «Волга» автомобили тўёна қилибди.

Ота яратган боғ тожик халқи шароити оғир тоғлик водийларда олиб бораётган улкан ишларнинг бир учқунидир.

Кўп ўтмай баланд тоғда жойлашган Явон водийси биринчи «оқ олтин»ини армуғон этади. Асрлардан буён бўш ётган бу ерларга Қоратоғдан секундига 70 кубометр сув ўтказадиган туннель очилиб, Вахш дарёсидан обиҳаёт олиб келинди. Қимматбаҳо ингичка толали пахта майдонига беш минг гектар ер қўшилади.

Бу гўзал ўлканинг йил сайин боғ ва токзорлар масканига айланиб бораётган Ҳисор, Гулоб водийларидан ўтиб, меҳнатсевар қардошларимизга тасанно ўқидик.

Сафаримизда «Известия» газетасининг фотомухбири Ю. Н. Скуратов ҳам йўлдош эди Ўз касбининг моҳир устаси Ю. Н. Скуратов «Совет Ўзбекистони» газетаси учун Ходимий ота Бакировни суратга олди.

Расул РАҲМОНОВ.

СУРАТДА: Ходимий ота Бакиров лимонзорда.

Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистка Бозгул Исаева «Улаётган оққуш» рақсини зўр маҳорат билан намойиш этди.

САҲНА ИШҚИ

Ўйноқи рақслари билан эл олқишига сазовор бўлаётган Малика Собирова ҳали ёш, энди 24 баҳорни кўрган. У Садриддин Айний номидаги опера ва балет театрининг танилган раққосаларидан. Ёш бўлишига қарамай, у тожик саҳнаси шуҳратини бутун жаҳонга таратди. Ҳиндистон, Бирма, Япония, Англия, Италия каби ўнлаб мамлакатларнинг кўпгина шаҳарлари саҳнасида ўйнаб, минг-минглаб томошабинларнинг ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлди.

Ўтган йили Монреалда бўлиб ўтган Халқаро виставкада турли миллат томошабинлари Маликанинг гўзал рақсларидан завқ олиб, унга «кўнгиллар маликаси» деб ном бердилар. Варна шаҳрида бўлиб ўтган балет раққосаларининг Халқаро конкурсида эса Малика ҳақли равишда кумуш медаль ва конкурс лауреати унвонини олишга муяссар бўлди.

Маликанинг кейинги вақтда томошабинларда катта таассурот қолдираётган образларидан бири «Ватан ўғли» балетидаги Саодат образидир. Унинг рақс орқали яратадиган образлари ниҳоятда ишонарли ва реал. Бошига ҳижрон тушган пайтда у саҳнада қанотидан айрилган кабутардек хомуш ва нохуш парвоз этади, унинг ҳар бир ҳаракатидан интизорлик оҳанги, вафодорлик туйғуси сезилиб туради. Малика бу рақсда классик ўйинларнинг миллий хусусиятларини ниҳоятда усталик билан сингдириб юборади.

Ўзбекистонда ўтаётган тожик адабиёти ва санъати декадаси кунларида Рўдакий мукофоти лауреати Малика Собирова ўзбек саҳналарида ўз санъатини маҳорат билан намойиш этаётир.

З. ДЎСТМАТОВ.

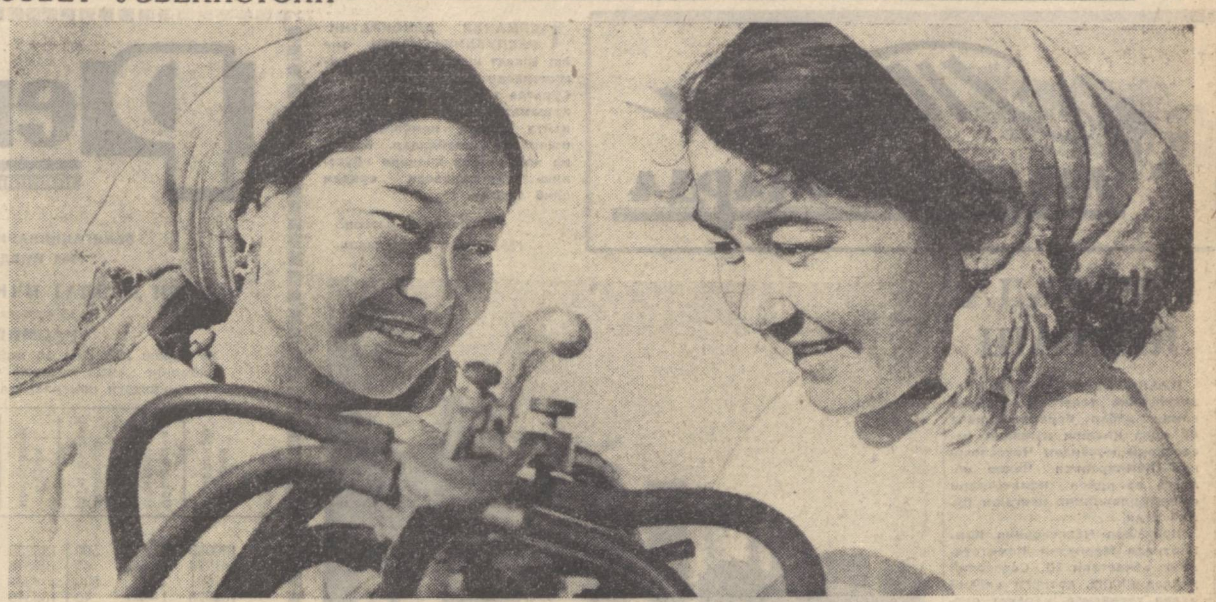

Суратдаги бу қизлар (чапдан). Шарофат Равшанова ва Роҳат Абдужалиловалар 10- синфни битирганларидан кейин 1- «Ғаллаорол» совхози сут-товар фермасида сигир соғувчи бўлиб ишлаш истагини билдирдилар. Уларнинг бу истаги ҳаммага маъқул тушди. Ҳозир улар шу ерда фидокорона меҳнат қилишиб, барчанинг ҳурматини қозонмоқдалар. Ўзларига бириктилган ҳар бир бош сигирдан 3 минг килограммдан сут соғиб олиш ҳақида мажбурият қабул қилишган.

С. Безносов фотоси.

ПАРТКОМ ВА ҚИШЛОҚ КАДРЛАРИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Хўжалик партия ташкилотининг кундалик фаолиятида кадрларни танлаш, ишлаб чиқаришда тажрибаси ортиб бораётган, иш билармон ёшларни юқори лавозимларга кўтариш, уларни тарбиялаш марказий ўрин эгаллайди. Владимир Ильич Ленин партия ташкилотларининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик соҳасидаги муваффақияти аввало кишиларни тўғри танлай билишга боғлиқ экани, бу бутун тарбиявий-ташкилий ишнинг асосини ташкил этажагини қайта-қайта таъкидлар эди.

Навоий номли колхоз партия ташкилоти қишлоқ кадрларини тарбиялаш, жой-жойига қўйиш ва меҳнатдан келадиган моддий манфаатдорлик учун масъулиятини оширишда ана шундай тўғри йўл тутяпти. Шунинг учун ҳам колхоз меҳнаткашлари ўртасида партком ва унинг атрофига уюшган ишчан коммунистларнинг обрўси кўтарилиб боряпти. Кишиларнинг парткомга бўлган ишончи, ҳурмати ортаяпти. Хўжалик партия ташкилотининг кейинги уч йил мобайнида ёшлар билан ишлаш, уларнинг дунёқарашини, сиёсий онгини, билимини ошириш, илғорларни партия сафига қабул қилиш, масъулиятли вазифаларни ишониб топшириш соҳасидаги фаолиятига назар ташларканмиз, бу борада қилинган самарали ишлар кишини қувонтиради.

1966 йилдан буён колхоз ишлаб чиқаришида шахсий намуна кўрсатган ёшлардан 36 киши партия сафига қабул қилинди. Уларнинг кўпчилигини хотин-қизлар ташкил этади. 20 дан ортиқ коммунист ишлаб туриб, сиртдан олий ва ўрта махсус ўқув юртларида турли мутахассисликлар бўйича ўқиб келди. Маҳаллий кадрларнинг қишлоққа олий маълумот олиб қайтиши хўжаликнинг маданий ҳаётида, меҳнатни илмий ташкил этишда самарали натижалар бермоқда. Машрабжон Исоқов, Умаржон Абдураҳмонов, Маҳмуджон Қирғизов, Мелибой Худойбердиев сингари тиниб-тинчимас коммунистлар олий ўқув юртини тамомлаб келганларидан кейин чорвачиликда меҳнатга илмий ёндошила бошланди. Пахтачиликда илғор агротехника усулларини қўлланиш яхшиланди, идорада иш юритиш тартибга тушди.

Колхоз ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилаётган кўпчилик кадрлар ҳозир сиртдан ўқимоқда. 13-бригада бошлиғи Одилжон Мирзаахмедов, бухгалтер Холматжон Мусаев, 12-бригада бошлиғи Йўлдошбой Турғунов шулар жумласидан. Улар яқин йиллар ичида олий ва ўрта махсус маълумот олишни ўз олдиларига вазифа қилиб қўйган. Хўжалик партия ташкилоти ўқув юртларини тамомлаб келган ёшларни мутахассисликлари бўйича муваффақиятли ишлаб кетиши учун шарт-шароит яратиб беряпти.

Масалан, Ҳакимжон Юсуфжоновнинг ҳаёт йўлига назар ташлайлик. Маҳаллий кадр. Бир неча йил пахтачилик бригадасида табелчи бўлиб ишлади. 1966 йили Наманган қишлоқ хўжалик техникумини тамомлаб қайтди. Колхоз правленияси ва партия ташкилоти унга бригадирликни топшириб янглишмади. Ёш мутахассис раҳбарлик қилган бригада ўтган йили гектар бошига 41,5 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Колхозчилар катта даромад олди. Бригадада меҳнатни илмий ташкил этишга дадил қадам қўйилди.

Коммунистлардан Бекмирза Отахонов, Ҳамиджон Содиқов, Неъмат Рўзиевлар ҳам ўз вазифаларига виждонан муносабатда бўлиб, партия ташкилотининг, коммунистларнинг ишончини оқлашяпти. Колхозда пахтачиликни ривожлантириш, ҳосилдорликни оширишга ижодий ёндошяптилар. Улар бошқараётган бригадаларда йил сайин меҳнат унумдорлиги ортиб боряпти.

Партком қўллаётган янгиликлар, кадрларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш ҳақида қилинаётган ғамхўрлик партия ташкилоти фаолиятига ижобий таъсир этди. Коммунистларнинг ташаббускорлигини, масъулиятини оширди. Парткомнинг иш услуби яхшиланди.

Бизни партком фаолиятидаги ўзгаришлар ҳақида оддий коммунистларнинг фикрлари қизиқтирди. Мана, улар нима дейди.

Тожиддин Иномов, 5-бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони: партия йиғини бўлди дегунча коммунистларнинг ўқиши, билимини ошириш ҳақида гап бўлади. Бу жуда қувонарли. Чунки, ҳозир маълумотсиз кишининг ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиши қийин бўлиб қолди. Мен ўзим ҳам қишлоқ хўжалик техникумида сиртдан таҳсил оляпман. Қишлоқда билимли кишилар қанча кўпайса, турмуш маданияти шунча юксалаверади.

Мавлуда Тўхтабоева, хотин-қизлар советининг раиси: Партком хўжаликда хотин қизларнинг ролини ошириш, уларни юқори лавозимларга кўтаришга алоҳида аҳамият беряпти. Уй иши билан шуғулланувчи аёллар учун турмуш маданияти университети ишлаб турибди. Уни 200 дан зиёд хотин-қиз битириб чиқди. Илғор хотин-қизлар партия сафига кўплаб қабул қилинаётгани бизни қувонтиради.

Маҳмуджон Қирғизов, олий маълумотли мутахассис, чорва бухгалтери: Олдинлари олий ўқув юртини тамомлаб келган мутахассислар қишлоқда узоқ ишламасди. Сабаби маълум. Хўжаликда улар учун кўнгилдагидек шароит бўлмасди. Ҳозир эса бутунлай бошқача. Қишлоқларимизнинг шаҳардан фарқи қолмаяпти. Партия ташкилоти ҳам кадрларнинг ўз мутахассислигини мукаммал эгаллаб олиши учун бутун чораларни қўллаяпти. Чорвачиликнинг рентабелли соҳага айланишида ҳам бу ерда ишлаётган мутахассисларнинг катта ҳиссаси борлигини қайд этиш керак.

Коммунистлар ҳақ гапни айтдилар. Хўжаликда мутахассисларга бўлган талаб ортиб боряпти. Шунинг учун ҳам кадрлар тарбияси партком фаолиятидаги муҳим масалалардан бири бўлиб қолди. Партия комитети кейинги ўтган йиллар давомида кадрлар тарбияси билан боғлиқ бўлган масалаларни икки марта умумий йиғилишда, беш марта партком мажлисида муҳокама қилди. Ҳар бир йиғилишда қишлоқ ёшларини ўқишга юбориш, ёш коммунистлар тарбиясига оид муҳим тадбирлар белгиланди. Бу, хўжаликда пахтачиликни ривожлантириш, турмуш маданиятини юксалтиришда ўз самарасини бермоқда.

Навоий номли колхоз Янгиқўрғон районидагина эмас, балки область миқёсида ҳам катта мавқега эга. Хўжаликда пахтачиликни ривожлантириш борасида йилдан-йилга янги муваффақиятларга эришилмоқда. Ўтган юбилей йилида 1.630 гектар майдоннинг ҳар гектари ҳисобига 37,7 центнердан «оқ олтин» етиштирилди. Давлатга 6.100 тонна пахта топширилди. Колхоз пахтанинг ўзидан 2 миллион 160 минг сўм даромад олди.

Хўжалик ҳосилдорликни ошириш, меҳнат интизомини яхшилаш, турмуш маданиятини юксалтиришда эришган ютуқлари эвазига юбилей йилида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Республика Министрлар Совети ҳамда касаба союзлари республика советининг Эсдалик байроғи билан мукофотланди.

Хўжаликни юксалтиришда ўз атрофига 160 дан ортиқ ташаббускор коммунистни бирлаштирган партия ташкилоти чинакам жонбозлик кўрсатди. Ҳар бир коммунист ишлаб чиқаришнинг олдинги сафида бўлиб, меҳнатда, юриш-туришда барчага намуна бўлди. Ҳозир колхозда бош план асосида янги марказий посёлка қурилмоқда. Ҳадемай бу ерда янги замонавий бинолар, уй-жойлар қад кўтаради. Буларнинг ҳаммаси қишлоқларни ободонлаштиришга, хўжаликни иқтисодий жиҳатдан бақувват қилишга бутун куч-қувватини сарфлаётган қишлоқ ёшлари учун қилинаётган ғамхўрликдир.

А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

ЎЙИНЧОҚ ҲАМ КЕРАК

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат план комитети хабар қилади.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1968 йил 10 март сонида босилган «Ўйинчоқ ҳам керак» сарлавҳали мақолада жуда муҳим масала кўтарилган. Шуни қайд қилиш керакки, сўнгги икки йилда республикамизда ўйинчоқлар ишлаб чиқариш икки баравар кўпайди. Шунга қарамай ўйинчоқлар етишмаяпти ва кун сайин ўсиб бораётган талабни қондирмаяпти. Ўйинчоқ ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун қуйидаги тадбирлар белгиланди.

1970 йилгача Тошкентдаги ўйинчоқлар фабрикаси реконструкция қилинади. Натижада ўйинчоқлар ишлаб чиқариш тўрт баравар кўпаяди. 1971—1975 йилларда 4 та фабрика қурилади. Бу саноат корхоналари ҳар йили 45 миллион сўмлик ўйинчоқ тайёрлайди.

ХОНАКИ ТАБИБ

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1968 йил 27 март сонида босилган «Хонаки табиб» сарлавҳали фельетонда Имомқул Худойқулов деган шахснинг кирдикорлари фош этилган эди. У табиб ниқоби остида айрим анқов кишиларни, ҳатто Чироқчи районидаги 15-мактаб ўқитувчиси Х. Каримовни алдаб, шахсий бойлик орттирган.

Фельетон юзасидан текшириш ўтказган Чироқчи район партия комитети редакцияга қуйидагиларни хабар қилди.

Текширишда «Хонаки табиб» фельетонида келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Медицинадан мутлақо хабари бўлмаган И. Худойқулов фирибгарлик йўли билан одамларни алдаб, сигир, қўй ва пул тўплаган. Чироқчи район халқ суди И. Худойқуловнинг жиноий ишини кўриб чиқиб, уни 4 йил қамоқ жазосига ҳукм қилди. Фельетон район медицина ходимлари орасида ҳам муҳокама қилиниб, халққа медицина хизмати кўрсатишни яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланди.

КЕКСА ИШЧИЛАРИМИЗ

УСТОЗ МЕХАНИК

Константин Петрович пахта тозалаш заводи ёнидан ўтадиган бўлса, албатта шу жойга кирмасдан иложи йўқ. Ахир бу корхона унинг кўзига иссиқ кўринади. У ёшлигини шу даргоҳда ўтказди. Бутун куч-қувватини ўзи севган касб-механиклик ишига сарф этди. Мана, 81 ёшдан ошган бўлса ҳам, касбидан ажралгиси келмайди. Иложини топса-ю, ишни давом эттирса. 1957 йилда пенсияга чиққан бўлса ҳам одатини канда қилмайди: пахта тозалаш заводига ёки трестга тез-тез келиб, шогирдларнинг ишидан хабардор бўлиб, уларга кўп нарсаларни ўргатиб, маслаҳатлар бериб туради. Бугун ҳам у ўз севимли корхонаси — пахта тозалаш заводига кириб келди.

— Келинг, отахон, чарчамай келдингизми?

— Мен ҳали тетикман, бардамман. Бир ўзим ўн кишининг ишини қила оламан, — ҳазиллашди Константин Петрович.

Корхона ҳозир замонавий техника билан бойиб бораётганини кўриб, унинг нуроний кўзлари чақнаб кетди. Машиналарнинг бир текисда ҳаракатланиши, ишчиларнинг меҳнатини синчиклаб кўздан кечирар экан, уларга ҳаваси келди. Бир жилмайиб қўйди. «Ҳар келганимда бир янгилик, бир ўзгариш бўлади». У механикларнинг қилаётган ишларини диққат билан кузата бошлади.

— Ҳой йигит, ўзингни қийнаб нима қиласан, гайкасини бурамайсанми?

— Тўғри айтасиз, эсдан чиқарибман.

— Янги келганга ўхшайсан-а?

— Бу ҳам тўғри. Отахон, Сиз буларни қаердан билдингиз?

— Эҳ, менинг кўзларим нималарни кўрмаган дейсан. Бир вақтлар сенга ўхшаган механик эдим. Даврни бир солиштиргин-а! Ҳозирги қудратли техникамизнинг ўсишини бир қара! Ҳаммаси автоматлаштирилган. Ишламайсан, бошқарасан, холос.

Олдин-чи Ҳамма ишни қўл билан бажарардик. Кундузни кундуз демай, кечани-кеча демай ишлардик. Бир нарса эсига тушди шекилли, хўрсинди. — Келтирилган пахталарни қўлда жин машинасига солиб, ундан чиққан момиқни йиғиб, пресс яшикларига жойлаштирардик. Винтларнинг гайкасини бир неча киши биргалашиб зўрға айлантирардик. Тайёр бўлган момиқни тойлаб чиқарардик.

Биринчи марта Ўрта Осиёга келганимда, бу ердаги деҳқонларнинг аҳволини кўриб ниҳоятда ачиндим. Ҳамма жойда бир хил шароит экан. Улар тер тўкиб етиштирган пахталарни хусусий мулкчилар арзон нархда сотиб олардилар. Ўзлари эса бундан катта даромадни кўзлаб пахта тозалаш заводларига сотардилар.

1914 йилда Қўқон ва Қува пахта тозалаш заводларида механик бўлиб ишлай бошладим. Сормоводан иккита дизель олиб келганман. Буни кўриб маҳаллий миллат кишилари роса севинишди. Лекин булар орасида бирорта мутахассис йўқ эди. Мен ўзбекчани билмайман, улар русчани. Тилни билмаган билан дил яқин бўлса бўлгани экан. Улар билан дўстлашдим. Тил топишдим, устозлик қилдим.

Орадан сал ўтмасдан булар орасида қанчадан-қанча яхши механиклар етишиб чиқди. Ҳатто устозларини ҳам қолдиришди бу азаматлар. 1919 йил. У йил менинг учун ҳам қувончли, ҳам даҳшатли йил бўлди. Бир томондан коммунистлар партияси сафига аъзо бўлдим, ич-ичимдан қувониб, ниҳоятда ўзимни бахтиёр ҳис этдим. Назаримда, бир кучимга ўн куч қўшилганга ўхшади. Шижоат билан ишлаб турган бир пайтимда хоин Осипов бошлиқ контрреволюционерлар ёш Совет давлатига қарши чиқиб, исён кўтардилар. Бу хоинларга қарши курашга отланганлар орасида мен ҳам бор эдим. Партиямиз топшириғи билан бир қанча фронт линияларида Фрунзе, Куйбишев, Фурманов каби довюрак кишилар билан биргаликда жанг қилганман. 1920 йилда республикамизнинг ашаддий душманлари тор-мор келтирилди. Тинчликда эркин нафас олиб, яна фаровон ҳаёт кечира бошладим. Мана шунақа бизнинг ишлар.

Камтарин, меҳнатсевар Константин Петрович Соколов 1921 йилнинг июлида Ўрта Осиё пахтачилик комитетининг илтимосига биноан, Тошкентдаги пахта тозалаш заводининг бош механиги қилиб тайинланди. Ўзининг севган касбига қайтган механик тинмай меҳнат қилди. Кўплаб шогирдлар тайёрлади. Шундан кейин партия ва ҳукуматимиз малакали кадрлар тайёрлаш ва заводларни қайта реконструкция қилиш учун ўртоқ Соколовни 1925 йилда Наманганга юборди. У ерда пахта тозалаш заводларини реконструкция қилиб, янги техника билан жиҳозлашда фаол қатнашди.

1927—1929 йилларда Фарғона, Қува пахта тозалаш заводларини реконструкциялашга раҳбарлик қилди. Шундай мутахассис кадрларни тайёрлашда билими ва тажрибасини аямади. Партия ишончини шараф билан адо этган ўртоқ Соколов 1928 йилда Тошкент пахта тозалаш трестининг бош механиги қилиб тайинланди. 1957 йилгача шу трестда хизмат қилди. Кейин қарилик гаштини суриш учун пенсияга чиқарилди.

Эндиликда устоз механикнинг шогирдлари кўпайиб кетди. Улар ўз устозларига чексиз миннатдорчилик билдирадилар. Ўртоқ Соколовнинг хизматларини партия ва ҳукуматимиз юксак тақдирлаб Ленин ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени ва бир қанча медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаган.

Константин Петрович Соколов ҳақиқатан уста механик, ёшлар ҳақида кўп ўйлайдиган устоз. Шунинг учун ҳам ёшлиги ўтган, меҳнати синган жонажон корхонасига тез-тез бориб, ёшларга тажрибаларидан сўзлаб беришга эринмайди. Устоз деган мана шундай бўлади-да!

Э. СОДИҚОВ,
М. РАШИДОВА.

Муросасизлар СИГНАЛИ

САНОҚДА БОР

Ўрта ёшлардаги бир киши шошиб келиб телефон будкаси эшигини очди-ю фиғони чиқди.

— Бу телефон қачон тузатиларкин?!

— Автобус тўхтамида турганлардан бири унга далда берди:

— Ҳов, Қумлоқдаги автомат-телефонга бора қолинг.

— У ҳам бузилиб ётибди, — деди новча бир йигит гапга аралашиб, — бир кун ишласа, тўрт кун «касал».

Дарҳақиқат, Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги Эркин, Ривож, Ленинчи маҳаллаларининг «пешана»сига атиги иккита автомат-телефон битган. Лекин бу ердаги меҳнаткашлар бир неча ойлардан буён автомат-телефон хизматидан фойдаланолмаётирлар. Турмушда биров «тез ёрдам» машинасини чақиришга муҳтож бўлади; биров ишхонадаги отаси, акасига шошилинч бир хабарни айтиши керак. Борди-ю, ёнғин юз берса-чи! Ана шундай пайтларда бу ердаги аҳоли қаерга югуришини билмай қолади. Яқин атрофда эса, узун йўлни қисқа қиладиган, вақтни тежайдиган, телефон-автомат йўқ. Юқоридаги телефонлар эса қуруқ савлатга қўйилган. Кўпчиликнинг талаби шуки, шаҳар телефон бошқармасидаги ўртоқлар саноқда бор, сонда йўқ бундай телефонларнинг «аҳволи»дан хабар олиб, уни тезда тузатсалар, ёки уларни ҳисоб-китоб дафтаридан бутунлай ўчириб ташласалар.

М. ЕҚУБОВА.

МАИШИЙ ИНДУСТРИЯ КЎРИГИ

«ИНТЕРБИТМАШ—68»

Москванинг Сокольники боғидаги виставка шаҳарчасининг меҳмондўст павильонлари яна гавжум. Бу ерда «Коммунал ва маиший ускуналар» халқаро виставкаси «Интербитмаш—68» ишлаб турибди. Бу йирик халқаро анжуманда дунёдаги 22 мамлакатдан бир мингга яқин фирма ва ташкилот иштирок этмоқда. Бу виставка турли-туман ва мураккаб шаҳар хўжалиги, унинг проблемалари ва эҳтиёжларини акс эттиради. У «Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун» деган традицион шиор остида ўтмоқда.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» қабул қилган қарорини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Мамлакатимизда маиший хизмат ходимларининг 1,5 миллион кишилик армияси зўр меҳнат кўтаринкилиги билан ишламоқда. 1966 йилдагига қараганда ўтган йили аҳолига шаҳарларда 18 процент, қишлоқ жойларида 25 процент кўп хизмат кўрсатилди. Бу йил аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бўйича ишлар ҳажми мамлакат бўйича жами 3,2 миллиард сўмни ташкил этади ёки 1967 йилдагига қараганда 20,2 процент кўпаяди.

Кейинги 40 йил ичида биргина бизнинг мамлакатимизда 850 га яқин янги шаҳар пайдо бўлди. Ҳозир мамлакатимизда шаҳарларнинг жами сони 2 мингтага етай деб қолди. Шаҳарларни планлаштириш ва барпо этиш билан бир қаторда шаҳар аҳолисига коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган муҳим масалалар ҳам ҳал қилинмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, бу масалалар фақат шаҳар аҳолисигина эмас, балки колхоз ва совхоз посёлкалари аҳолисининг ҳам айни муддаосидир.

Биз шаҳарни ободонлаштириш тўғрисида гапирганимизда сув билан таъминлаш системасининг яхши ишлашини, канализация тармоғининг тараққий этганлигини, газлаштиришни, механизациялашган замонавий санитария тозалигини ва ахлатлар йиғиштирилишини, шаҳар территориясининг кўкаламзорлаштирилганлигини, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоқларининг бутун шаҳар бўйлаб тарқалганлигини ва бошқа кўпгина нарсаларни кўз олдимизга келтирамиз. Ана шуларнинг ҳаммаси мазкур халқаро кўрикнинг асосий мавзусидир.

Бошқача сўзлар билан айтганда, «Интербитмаш—68» виставкаси шаҳарга, унинг барча эҳтиёжлари, проблемалари, ютуқлари ва келажак учун мўлжалланган планларига, шунингдек, аҳолига маиший ва коммунал хизмат кўрсатишни кенгайтириш ҳамда яхшилашга хизмат қиладиган замонавий совет ва чет эл техникасини намойиш қилишга бағишлангандир. Виставкада шаҳарларни сув билан таъминлайдиган йирик иншоотлардан ташқари турли кичик литражли ва кичик габаритли насослар, боғлар ва полизларни суғориш, сабзавот ва мева етиштириш, уларни сақлаш ва консервация қилиш механизмлари намойиш қилинади.

«Газ хўжалиги» бўлими экспонатлари орасида замонавий енгил ва қулай иситгич асбобларни, «Коммунал энергетика» бўлимида кундалик ҳаётимизда ишлатилаётган турли хил электр плиталари ва рўзғорда ишлатиладиган бошқа электр асбобларини кўриш мумкин. «Интербитмаш—68» виставкасидаги қатор бўлимлар маишатимизнинг турли томонларини акс эттиришга бағишланган.

Маълумки, кўпинча кир ювиш, кийим-кечакни химиявий усулда тозалаш хоналари, сартарошхоналар, фотоательелар, электр асбобларини, кийим-кечак пойафзал, соат, телевизор ва холодильникларни ремонт қиладиган комбинат ва устахоналарга бориш учун киши қанчалик кўп вақт сарфлайди.

Асримизнинг тараққиёт суръатлари кишини ҳар бир дақиқадан тежаб фойдаланишга чорламоқда. Шунинг учун ҳам бу соҳада ўз-ўзига хизмат қилиш устахоналарининг кенг тармоғи, коммунал кир ювиш хоналари жуда катта ёрдам бериши мумкин. Виставка томошабинлари соатларни, пойафзални, холодильникларни ремонт қилиш бўйича ўз-ўзига хизмат қилувчи бир неча устахонани ишлаб турган пайтида кўришлари мумкин. Улар совет экспозициясининг гумбазсимон павильонида ва виставка қатнашчилари бўлган қатор чет эл мамлакатларининг стендларида жойлашган.

Виставкада автомобиль ремонти ва автомобилга техника хизмати воситалари ҳам намойиш қилинмоқда. Томошабинлар бу ерда автомобиллар, мотоцикллар, мотороллерларнинг бузуқ жойларини аниқлайдиган ва ўнглайдиган воситаларни ҳам кўрадилар.

Анъана бўйича халқаро кўрик Совет Иттифоқи экспозицияси билан очилади. Мамлакатимиз экспозицияси 11 минг квадрат метр майдонда 3 та павильонда жойлашган. Экспозиция иштирокчилари орасида 40 дан кўпроқ министрлик, 300 дан кўпроқ корхона ва ташкилот номини санаш мумкин. Стендларда халқаро виставканинг барча бўлимлари бўйича бир мингдан кўпроқ экспонат намойиш қилинмоқда.

Совет экспонатлари орасида Москвадаги «Мосремчас» корхонасининг соат ремонти бўйича автоматлаштирилган поток линияси айниқса қизиқиш туғдиради. Бу линия биринчи марта намойиш қилинаётир. Виставкада намойиш қилинаётган «МАВР» электроаналогия машинаси водопровод тармоқларининг оптимал ҳисобини чиқариш учун мўлжалланган. Экспонатлар орасида пассажирларни бораётган йўли тўғрисидаги ахборот билан таништириб турувчи системалар, поездларни автоматик равишда бошқарувчи системалар ҳам бор.

Германия Демократик Республикасининг ташқи савдо ташкилотлари — «Интербитмаш—68» виставкасининг энг йирик қатнашчиларидандир. Бу ташкилотларнинг экспозициялари 5 минг квадрат метр майдонни эгаллайди. Мамлакатнинг 13 та ташқи савдо корхонаси турли-туман коммунал ва уй-рўзғор ускуналарини намойиш қилаётир. Франция фирмалари ҳам Москвада ўтказилаётган халқаро виставкаларнинг доимий ва энг йирик иштирокчиларидан ҳисобланади. Бир қатор француз фирмалари шаҳар газ хўжалигини ишлатишнинг янги методларини ишлаб чиққанлар. Машҳур «Рено» фирмаси эса автомобилларга техника хизмати кўрсатувчи станцияни операцияларнинг тўла комплекси билан ҳаракатда намойиш қилмоқда.

Инглиз фирмалари, Польша Халқ Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси, Югославия, Италия, Япония, Бельгия, Швеция ва бошқа мамлакатларнинг экспозициялари ҳам анча қизиқарли ва сермазмундир. «Интербитмаш—68» виставкасида ҳар бир томошабин ўзи учун кўпгина фойдали ва қизиқарли нарсаларни томоша қилиши мумкин. Виставкада коммунал ва маиший хизмат соҳаси бўйича мутахассислар учун циклли доклад ва лекциялар ўқилади. «Коммунал ва маиший ускуналар» халқаро виставкаси бугунги кунда дунёнинг турли шаҳарларида кишиларнинг маишатини яхшилаш устида иш олиб бораётган, уларнинг меҳнатини енгиллаштириш ва вақтини тежаш учун ҳаракат қилаётган кишиларнинг учрашув, тажриба алмашув жойига айланади. Виставка илмий-техника тараққиётига, турли мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий алоқалар ва савдо муносабатларининг мустаҳкамланишига ҳамда ривожланишига кўмаклашади.

М. АГАБЕКОВ,
«Интербитмаш—68» халқаро виставкаси дирекциясининг матбуот ва реклама бўлими бошлиғи.

ШАХМАТ

«АЛДАШ»НИ ҲАМ БИЛИШ ЗАРУР

Яқинда Тошкентда якунланган республика чемпионатларида тажрибали ҳақиқий зўрлар яна ғолиб чиқдилар. Лекин катталарнинг ишига «бемаҳал аралашиб» қолган ёшларни «эзиш» ҳамма вақт ҳам уларнинг қўлидан келавермади, баъзан ўзлари қийин-қистовда қолишди. Мусобақа тугай деб қолган эди. Беш марта мамлакат чемпиони бўлган халқаро мастер Валентина Борисенко тошкентлик 14 яшар Адиба Абдуллаева билан куч синашяпти. Томонлар мураккаб ўйин схемаларидан бирини танлашди. Сипоҳларни қулайроқ жойлаштиришда мастер-мастерлигини қилиб кетди, албатта. Томошабинлар бир-бирларига: қизчанинг аҳволи оғир, ютқазса керак, деб турishибди. Шу пайт қаттиқ ўйга толган Адибанинг нозик бармоқлари тахта устида пайдо бўлди-ю, кутилмаган юришни қилди: Руҳини бир филга алмаштирди. Энди мастернинг соати юра бошлади. Ҳаш-паш дегунча у икки пиёдасидан ажралди. Устунлик энди оқларга, ўйга толиш навбати эса қораларга ўтди. Жанг етти соат давом этди, халқаро мастер охири Адибани «алдаб» ютиб олди. Адиба бўладиган шахматчи. Тошкентдаги 80-мактаб толибаси, 14 яшар Людмила Зарезнева, Фарғонанинг Водил қишлоғидан келган 12 яшар Таня Манина, самарқандлик Хван ҳам тажрибали рақибларини озмунча «қийнамадилар». Булар Бутуниттифоққа танилган 16 яшар тошкентлик ўқувчи Алла Мкртичан изидан боришяпти.

Эркаклар чемпионатида иштирок этган Эрнест Ким, Д. Қзюмов, В. Аъзамов каби ёшлар ҳам анчагина маҳоратларини кўз-кўз қилишга мушарраф бўлдилар. Лекин бу ёшларимиз турнир жадвалининг тепа қисмига чиқишга ҳали бир оз ёшлик қилиб қолдилар. Мураккаб шахмат сўқмоқларидан энг қулайини танлашда хиёл тажрибасизлик қилиб қолдилар. Бу мусобақа улар учун ҳақиқий маҳорат мактаби бўлди. Эркаклар орасида Георгий Борисенко аёллар турнирида эса Валентина Борисенко республика чемпионлигини қўлга киритишди. Ҳозирча уларга ҳақиқий тараф кам. Спорт мастери Е. Мухин билан Лариса Пинчук ҳам чемпионлар қатори СССР биринчилигининг ярим финалида иштирок этиш шарафига муяссар бўлдилар.

Эркаклар чемпионатида 3-4-ўринлар М. Рудерфер билан Сергей Пинчукка тегди. Чирчиқлик Ибодуллаев, олмалиқлик Вячеслав Аъзамов ва самарқандлик Разваляев кейинги уч ўринни ўзаро бўлишиб олдилар.

Аёллар чемпионатида учинчи мукофот Лидия Вихаревага, тўртинчи ўрин эса Роза Портонга тегди.

Қатнашчиларнинг кўпчилиги ёшлар бўлгани, ўйналган партияларнинг кўпчилиги анча юқори савияда давом этганлиги чемпионатларда эришилган асосий ютуқдир.

Энди гал Ўзбекистон шаҳарлари спартакиадасига!

М. МУҲИТДИНОВ,
спорт мастери.

ПСИХОЛОГ—ФАН КАНДИДАТИ

Маълумки, республикамиздаги олий ўқув юртларида психология фани бўйича етук ўқитувчилар саноқли. Кейинги йилларда бу фан бўйича ажойиб педагоглар етишиб чиқмоқда. Яқинда Ҳамза номли Наманган давлат педагогика институти ана шундай ўқитувчилардан бирини етиштирди. Институтнинг психология кафедрасининг мудири Азимжон Асқаров яқинда Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтининг педагогика илмий советида «Ўзбек мактабларининг I—IV синфларида ўзбек тили орфографияси ўзлаштирилишининг психологик асослари» деган темада диссертация ёқлади. Бу, ўзбек тили ва орфографиясини ўзлаштириш психологияси бўйича биринчи илмий тадқиқотдир.

А. РАҲИМОВ.

Турли мамлакатларда

Германия Демократик Республикасидаги энг ёш Шведт шаҳрини нефть химиячилари шаҳри деб аташади. Суратда тасвирланган мана бу ҳашаматли биноларда нефтни қайта ишлаш комбинатининг ишчилари яшайдилар. Корхона хом ашёни халқаро «Дўстлик» трубопроводи орқали олиб туради.

А. Поляков фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ПРАГАДА КЕНГАШ

ПРАГА, 21 май. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлигининг хабар беришича, кеча бу ерда қишлоқ хўжалик масалалари юзасидан Чехословакия Компартияси Чехия область ва район комитетлари секретарларининг кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда Чехословкия Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ш. Садовский доклад қилиб, ҳозирги сиёсий аҳвол тўғрисида, ҳаракат программасини амалга ошириш юзасидан партиянинг қишлоқдаги вазифалари тўғрисида, кооперативлашган деҳқонларнинг умумдавлат ташкилотини тузиш ҳамда яқин вақтлар ичидаги бошқа вазифалар ҳақида гапирди.

Мунозара вақтида кенгаш қатнашчилари билдирган фикр ва мулоҳазалар Чехословакия Компартияси Марказий Комитети май пленуми материалларини тайёрлашда назарда тутилади.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

● СОВЕТ — АФҒОНИСТОН БИТИМИ

ҚОБУЛ. Сарде суғориш системасини қуришда Афғонистонга техникавий ёрдам кўрсатиш тўғрисида тузилган Совет—Афғонистон битими бу ерда имзоланди.

Битимга мувофиқ Совет Иттифоқи 18 минг гектар ерни суғориш лойиҳасини бажаради, Афғонистонга керакли машина-ускуналар етказиб беради.

Афғонистон молия министрининг ўринбосари Ғулом Аҳмад Попол битим имзолангандан сўнг бундай деди: Афғон халқи ривожланаётган Афғонистонга беғараз ёрдам кўрсатаётган шимолдаги қўшниси — СССРга чуқур ҳурмат билан қарайди.

● ФРОТ ТОШДИ

БАҒДОД. Ироқ Республикасининг бош министри Тоҳир Яхьё Носрия вилоятидаги сув тошган районларни бориб кўрди. Фрот дарёси сувининг мисли кўрилмаган даражада кўтарилиб кетиши тошқинга сабаб бўлди. Тоҳир Яхьё инспекция сафари тамомланганидан сўнг тошқинга қарши муваффақиятли курашмоқ учун Ироқ ҳукумати маҳаллий маъмурият ихтиёрига зарур ҳамма нарсалар беришга тайёр, деди.

● ЗАНЖИБАР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ НУТҚИ

ЗАНЖИБАР. Занжибар президенти Абейд Каруме ёшларнинг бу ерда бўлган кўп кишилик митингида нутқ сўзлаб, «Аруш декларацияси ўз кучларига суяниш сиёсатини эълон қилди. Бу сиёсат ҳар бир танзанияликнинг миллат равнақини кўзлаб сабот билан ишлашини назарда тутади», деди.

Президент ҳукумат Занжибар шаҳрини ободонлаштириш ва қиёфасини ўзгартиришга — уни замонавий ва кўркам шаҳарга айлантиришга қарор берганлигини айтди. Янги уйлар ва кўчалар, хиёбонлар ва парклар занжибарликларнинг ўз қўллари билан бунёд этилади. Моддий неъматлар ишлаб чиқариш ва қурилишда бевосита қатнашиши керак бўлган ёшлар бу ишда айниқса катта хизмат кўрсатади. Ўз мамлакатимизга ўзимиз хўжайин бўлган ҳозирги кунда, деб таъкидлади президент, дам олиб ётадиган вақт эмас, балки сабот билан ишлаш, халққа хизмат қилиш вақтидир. (ТАСС).

ЖАЗОИРДАГИ НАЦИОНАЛИЗАЦИЯЛАШТИРИШ

ЖАЗОИР, 22 май. (ТАСС). Жазоир ҳукумати бинокорлик материаллари, механик ускуналар, электр ускуналар ва ўғитлар ишлаб чиқарадиган 27 корхонани национализация қилди.

Жазоир революцион ҳукумати раисининг маҳкамаси ўзининг кечаги ахборотида шу хабарни эълон қилди.

ИТАЛИЯДА СЎЛ КУЧЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

РИМ, 21 май. (ТАСС). Республика сенатига ўтказилган сайлов Италия сўл кучларига муваффақият келтирди. Янги составдаги сенатда Италия Компартияси аввалги 83 ўрнига 87 ўринга, Италия пролетар бирлиги социалистик партияси эса аввалги 12 ўрнига 14 ўринга эга бўлади. Ички ишлар министрлиги бу ҳақда расмий ахборот берди. Италия Компартияси билан Италия пролетар бирлиги социалистик партияси биргаликда 8,5 миллиондан ортиқ ёки барча овоз берганларнинг 30 процент овозини тўпладилар.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАР ОЛИМЛАРИНИНГ СИМПОЗИУМИ

21 майда Москвада илмий тадқиқотларни бошқаришни ташкил этиш актуал проблемаларига бағишланган илмий симпозиум очилди. Симпозиумда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия ва Югославиянинг олимлари ва мутахассислари — 400 дан ортиқ киши қатнашмоқда. Симпозиум Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши илмий ва техника тадқиқотларини координациялаш доимий комиссиясининг қарорига биноан биринчи марта ўтказиляпти.

Мазкур анжуман қатнашчилари фаннинг умумий назарий ва социологик нуқтаи назарларини кўриб чиқадилар, илмий ва техника тадқиқотларини планлаштириш ва бошқариш масалаларини муҳокама қиладилар. Кун тартибида хўжалик ҳисоби ҳамда илмий ва техника тадқиқотларини иқтисодий рағбатлантириш проблемалари ҳам бор. Фан ва техника соҳасида халқаро ҳамкорлик қилиш етакчи темалардан биридир.

Симпозиумнинг беш кун давом этадиган иши мобайнида социалистик мамлакатларнинг олимлари илмий ва техника тадқиқотларини ташкил қилиш ва планлаштириш соҳасида тажриба алмашадилар, бу соҳада бундан буён олиб бориладиган назарий ва амалий ишлар йўналишини аниқлаб оладилар.

(ТАСС мухбири).

ХАЛҚАРО КОНГРЕСС ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ТОКИО, 21 май. (ТАСС). Космик фазони тадқиқ этиш халқаро комитетининг (КОСПАР) XI конгресси бугун ўз ишини тамомлади.

Совет делегациясига аъзо бўлган олимлар биринчи марта Венерага оҳиста қўнган «Венера-4» планеталараро автоматик станцияси ёрдамида олинган маълумотларнинг анализи натижаларини тақдим қилган мажлислар энг кўп эътиборга сазовор бўлди.

Конгресс глобал атмосфера тадқиқотлари, космик радиациянинг биологик таъсирини ўрганиш проблемалари, аэрономия, Ер сунъий йўлдошларини оптик кузатиш соҳасида халқаро ҳамкорликни ривожлантириш юзасидан муҳим тавсиялар қабул қилди.

«Озод Европа» радиостанциясининг қўпорувчилик фаолияти

ВЕНА. «Озод Европа» деб аталган радиостанциянинг социалистик мамлакатларга қарши қўпорувчилик фаолияти кучайиб бормоқда, деб ёзади «Фольксштимме» газетаси. Бу радиостанциянинг Мюнхенда ўз қароргоҳи бўлиб, унда мингга яқин киши ишлайди. Ҳақиқатда эса у Американинг энг катта разведка ташкилотларидан бирини ниқоблаш учун хизмат қилади. Ҳар йили Америка конгресси бу ташкилотга неча юз миллион доллар бериб туради.

«Озод Европа» радиостанциясининг асосий вазифалари — социалистик мамлакатлар ҳақида уйдирма ахборотлар уюштириш, социалистик мамлакатлардаги воқеаларнинг боришига сохта хабарлар ёрдамида «таъсир» кўрсатишга уриниш, социалистик мамлакатлардаги сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий масалаларга оид разведка маълумотлари тўплашдан иборат.

Газета Австрия ҳукуматини «Озод Европа» радиостанцияси Вена бюросининг қўпорувчилик фаолиятини тўхтатиш учун чора кўришга чақиради.

(ТАСС).

БАҒДОДДА ҚУМ БЎРОНИ

ЛОНДОН, 22 май. (ТАСС). Ироқ пойтахтида қаттиқ қум бўрони бўлди. Рейтер агентлиги мухбирининг Бағдоддан берган хабарида айтилишича, бўрон натижасида бир неча иморат вайрон бўлди, бўрон ўнлаб дарахтларни таг-томири билан ағдариб ташлади.

Бағдодда ва унинг теварак-атрофида бўрон сабабли ёнғинлар бошланиб кетди. Тўқимачилик фабрикаларидан бирида бўлган ёнғин вақтида 70 ишчи жароҳатланди. Табиий офат Ироқ пойтахтини электр билан таъминлаш системасини ишдан чиқарди, шу сабабли шаҳар анча вақт зулмат ичида қолди.

Ироқ аэропортлари бир неча соат ишлай олмай турди.

Шикаст кўрганларга ёрдам кўрсатиш ишлари ярим кечагача қадар давом этди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!
1966 ЙИЛДА ЧИҚАРИЛГАН

3% ЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЁМИ

15-ютуқлар тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1968 йил 15 майда Ереван шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма йигирма уч разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
100069	03*)	500	135235	07*)	500	172372	44*)	500
101274	1—50	40	135813	29*)	5000	172689	1—50	40
101691	34*)	500	138399	48*)	500	173794	49*)	500
102928	1—50	40	138519	1—50	40	174248	04*)	500
103573	1—50	100	138738	48*)	500	174829	47*)	1000
103657	11*)	1000	138948	41*)	500	176062	10*)	500
103929	23*)	500	138979	25*)	1000	176184	16*)	1000
104237	30*)	500	139821	30*)	500	176676	43*)	500
104598	07*)	500	140106	1—50	40	176683	15*)	500
105971	10*)	500	140999	11*)	500	177532	32*)	500
106153	01*)	500	141423	1—50	40	177640	09*)	500
106345	37*)	500	142435	1—50	100	178134	24*)	500
106777	1—50	40	142917	1—50	40	178445	12*)	500
106895	39*)	500	143257	16*)	1000	178600	10*)	500
106917	1—50	40	143755	36*)	500	180333	44*)	500
107386	18*)	5000	145218	1—50	40	180561	1—50	40
107898	42*)	500	145259	39*)	1000	180637	1—50	40
108035	1—50	40	145313	49*)	500	180706	30*)	500
108182	49*)	500	145735	36*)	500	180759	44*)	1000
108280	12*)	500	147332	27*)	1000	181464	34*)	500
109078	1—50	40	147767	22*)	500	181598	46*)	500
109205	17*)	1000	147770	1—50	40	181784	1—50	100
110247	1—50	40	148339	40*)	2500	181840	1—50	40
111192	1—50	40	149086	1—50	100	182009	1—50	40
111551	38*)	500	150294	37*)	1000	182442	03*)	2500
111825	16*)	500	150385	17*)	500	182712	43*)	500
112057	22*)	500	150613	1—50	100	182999	1—50	40
112201	19*)	1000	150965	1—50	40	183167	15*)	500
112351	1—50	100	151382	1—50	40	183458	27*)	500
113463	1—50	40	151777	1—50	40	183577	1—50	100
113793	09*)	500	151948	21*)	500	183697	41*)	1000
114186	1—50	100	154416	1—50	100	183713	11*)	500
114218	28*)	500	154737	44*)	500	184588	1—50	40
114576	22*)	500	155342	04*)	500	185072	47*)	500
115166	09*)	1000	155359	13*)	500	185080	1—50	40
115760	33*)	500	155385	16*)	500	185355	46*)	500
116037	30*)	500	156782	09*)	500	186015	19*)	500
116597	09*)	500	156898	12*)	500	186191	44*)	500
117302	32*)	500	157390	06*)	500	186956	40*)	500
118096	02*)	500	157427	37*)	500	187410	1—50	40
119441	1—50	100	157745	1—50	100	188040	26*)	2500
119484	1—50	40	158696	02*)	500	188309	48*)	500
119670	34*)	500	159967	04*)	500	188311	02*)	500
120255	43*)	500	162087	1—50	40	188322	34*)	500
122375	1—50	40	162779	10*)	500	189197	07*)	500
122523	49*)	500	162821	1—50	100	189661	09*)	500
126204	03*)	500	163045	1—50	40	190070	26*)	1000
127229	46*)	2500	163150	06*)	500	190107	25*)	500
127275	19*)	500	163199	03*)	500	190624	44*)	500
128029	39*)	500	164006	02*)	500	192009	26*)	1000
129249	17*)	500	165170	26*)	500	192214	09*)	500
129845	29*)	1000	165690	03*)	1000	193724	1—50	100
129975	19*)	500	167492	16*)	500	193904	1—50	100
130082	02*)	500	168304	06*)	500	194025	01*)	2500
130296	1—50	40	168352	02*)	500	194799	18*)	500
130522	14*)	500	168365	15*)	500	196881	28*)	500
130800	17*)	500	168906	1—50	40	196935	03*)	1000
132343	06*)	500	170348	30*)	1000	197022	15*)	500
132665	05*)	500	170585	34*)	500	198042	21*)	1000
133424	1—50	40	171133	43*)	500	198273	1—50	100
134002	26*)	500	171376	14*)	500	199328	1—50	40
134349	1—50	40	171863	1—50	40	199401	07*)	500
134677	24*)	500	171865	03*)	500			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

Ўн сўмлик облигацияларга ютуқнинг ярми тўланади.

Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Омонат кассалари газетанинг янги сони келганидан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи комиссиянинг раиси — Ереван шаҳар Совети меҳнаткашлар депутатлари ижроия комитетининг раиси О. Г. АСРАТЯН.

Комиссиянинг масъул секретари Н. В. КУЗНЕЦОВА.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 9.30 — Оркестр куйлари, 10.10 — Рус халқ куйлари, 10.30 — Экран куйлари, 11.15 — «Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз», 11.25 — Қўшиқлар, 12.15 — Қозоғистон радиосининг эшиттириши, 13.30 — «Гулшан» тожик эстрада оркестрининг концерти, 16.10 — «Ёшлар санъати» (рус.), 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 18.00 — Коммунистик ахлоқ ва тарбия мавзуларида эшиттириш. 18.10 — Ўзбек классик куйлари, 19.20 — Қўшиқлар, 20.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 20.30 — Тинчлик ҳақида куйлаймиз, 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.20 — Эстрада концерти, 22.40 — Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси, 23.00 — Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси кундалиги, 23.15 — Концерт (талабаларга мувофиқ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**
18.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — **Телеянгиликлар ва декада кундалиги** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 20.15 — Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. **Ассалом, Навоий** (ўсмирлар учун), 21.35 — **Телеянгиликлар ва декада кундалиги, 21.45 — Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадаси. Садриддин Айнийнинг адабий портрети.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Сиҳат-саломатлик** (илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси).

Рус тилида: 18.40 — **Яна баҳор бошланди** (Душанба телестудияси ишлаган фильм), 18.55 — **Бадиий фильм.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 — Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси, **Рудакий ватанида**, 20.40 — **Бадиий фильм**, 22.05 — **Оилавий масала** (Душанба телестудияси ишлаган фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Хиёнат (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да), **Андромеда туманлиги** (кеч соат 6-15 минут, 8 ва 9 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Сиртаки — «ДРУЖБА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қизил мантия — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Чехча қотиллик — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Еттинчи йўлдош — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Сиртаки — «ФЕСТИВАЛЬ».
Чехча қотиллик — «ХИВА».
Терговдавом этади — НАВОИЙ номли.
Замонамиз қаҳрмони — «РАКЕТА».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

23 май — **Тожикистон Давлат «Лола» ансамблининг концерти.**
26 май — **Тожикистон санъат усталари кечаси.**
27 май — **Тожикистон Давлат филармонияси вокал-рақс рубобчи қизлар ансамблининг концерти.**
28 майда — **Тожикистон «Гулшан» эстрада оркестрининг концерти.**

Концертлар кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 да, район кассаларида эрталаб 11 дан сотилади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

24 майда

КУЛГИ КЕЧАСИ

Театр репертуаридаги музикали комедиялардан саҳналар

ТОШБОЛТА ОШИҚ
ЖОН ҚИЗЛАР
ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҒ
ЗАРАФШОН ҚИЗИ
ЎҒИЛ УЙЛАНТИРИШ
ИККИ БИЛАГУЗУК

Қатнашадилар: СССР халқ артисти Лутфихоним **САРИМСОҚОВА;**

ЎзССР халқ артистлари: **Турсунхон ЖАФАРОВА, Абдурауф БОЛТАЕВ, Ҳамза УМАРОВ, Соиб ХЎЖАЕВ;**

ЎзССР да хизмат кўрсатган артистлар: **Сурмахон АЛИЕВА, Тамара НАЗАРОВА, Риҳсибой ШОКИРОВ.**

Артистлар: **Марьям КАРИМОВА, Райхон ТУРАЕВА, Гулсара ЁҚУБОВА, Файзулла АҲМЕДОВ, Собиржон РАҲИМЖОНОВ, Ҳусан ШАРИПОВ ва бошқалар.**

Бошланади кеч соат 8.30 да. Билетлар сотилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҚОШИДАГИ ЮРИДИК КОМИССИЯ Ҳ. С. СУЛАЙМОНОВА НОМЛИ ТОШКЕНТ СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

катта илмий ходим вакант вазифаларига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

криминалистик текшириш бўлими (2 ўрин), суд-трасологик ва баллистик текшириш бўлими, химик-биологик текшириш бўлими.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Аризалар Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 29-уйга юборилади.

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМЛИ СИРДАРЁ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Сирдарё посёлкаси, Ленин кўчаси, 86-уй).

қуйидаги мутахассисликлар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

доцентлар (ёки фан кандидатлари) — сиёсий иқтисод, педагогика тарихи, ўзбек совет адабиёти, рус тили, рус адабиёти, қозоқ тили, математика ва физика;

катта ўқитувчилар — ҳозирги замон инглиз тили (катта курслар), тарих, назарий фонетика ва инглиз тили лексикологияси

Конкурсдан ўтганлар ишга 1 сентябрдан тушадилар ва турар жой билан таъминланадилар

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб икки ой.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Махсус фортепьяно кафедраси мудири (профессор);

инструментовка, флейтлар, опера тайёргарлиги (дирижёр), **камер музика классларн бўйича доцентлар;**

катта ўқитувчилар: музика тарихи, махсус фортепьяно, бас-ғижжак, хорга дирижёрлик (2 ўрин), дирижёр-хор факультетига якка ашула, операга тайёргарлик (режиссёрлик), умумий фортепьяно (3), италян тили.

ўқитувчилар: дирижёр-хор факультетига якка ашула.

Конкурс муддати — 1968 йил 18 июнгача.

Ректор номига ёзилган ариза қуйидаги адресга юборилади: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчачи, 31-уй.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

Архитектура факультети 25 май кундуз соат 2 яримда
Мактабни тамомлаётган ўқувчиларни
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»ГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Адреси: Тошкент шаҳар, Ўзбекистон кўчаси, 25-уй. Телефон В-3-58-53.

МЕХАНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

Мактабни тамомлаётган ўқувчиларни
30 май эрталаб соат 11 дан кундуз 5 гача
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»ГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Адреси: Тошкент шаҳар, Шайҳантовур кўчаси, 10-уй. Телефон 4-25-24.

ТОҒ-МЕТАЛЛУРГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

Мактабни тамомлаётган ўқувчиларни
2 июнь кундуз соат 2 яримда
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»ГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Адреси: Тошкент шаҳар, Ульяновский кўчаси, 3-уй. Телефон В-3-23-90.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ
химия-технология факультетида
25 май кеч соат 6 да
факультетни тамомлаётганлар билан
ТАНТАНАЛИ КЕЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ МЕХАНИКА ФАКУЛЬТЕТИДА
1 июнь кеч соат 7 да
факультетни тамомлаётганлар билан
ТАНТАНАЛИ КЕЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

«ЭЛЕКТРОСИБМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ
9-МОНТАЖ УЧАСТКАСИГА
(Ўрта Осиё электростанцияларида ва подстанцияларида ишлаш учун)
электр монтажчилар ва 3, 4, 5, 6-разрядли электр слесарлари

КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай асосида 50% миқдорида командировка ҳақи тўланади. Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар ТашГРЭС (2-автобуснинг сўнгги бекати).

«Высотстрой» трестининг 17-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

Тошкент шаҳар марказида баланд бинолар қурилишида ишлаш учун арматурачилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 19-уй, кадрлар бўлими

«ВЫСОТСТРОЙ»НИНГ 11-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

ғишт терувчилар, дуродгорлар, бетончилар, арматурачилар ва пайвандчилар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Тошкент шаҳрида қурилиш ишларини тугатган ва трестда ишлаш истагини билдирган қурилиш поезди ишчиларига квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 19-уй, 3-қават, кадрлар бўлими. Телефон В-3-02-85.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер, КПСС аъзоси

Абдужалил ОТАБОЕВнинг

вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг оиласига таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3 — 08, Нукус 42 — 62. Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55

Б № — 118. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 13136.